

Bundel van de Commissie Samenleving van 12 november 2020

Agenda bijlagen

BV20.0151 Agenda Samenl 12-11-2020

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling verslag vorige vergadering
BV20.0146 Verslag CIE Samenleving d.d. 8 oktober 2020
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten geen
- 6 Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a Beleidsplan Wet inburgering
<P>Besloten is:</P>
<OL>
<LI>Het Beleidsplan Wet inburgering T20.01488 vast te stellen.</LI></OL>
Kathy Arends
SA
Voorstel Raad 14981
T20.01488 Beleidsplan Wet inburgering
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		29 oktober 2020

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Samenleving	
d.d. 12 november 2020	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de digitale vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 12 november 2020 om 20.00 uur.

U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Besprekpunten geen
6. Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a. Beleidsplan Wet inburgering
- 7.a. Actualiteiten uit het college
- 7.b. Actualiteiten uit de commissie
- 7.c. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Alexander Kuipers

VERSLAG

Commissie Samenleving

Datum vergadering : 8 oktober 2020

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Marloes Draak, Juval Pat El, Eric Kampinga
CDA : Dave Bergwerff, Frank Buijs
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU : Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker
GroenLinks : Selgei Gabin, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

CDA : Nelleke Bouman
CU : Kees-Willem Markus
D66 : Eva Heijblom

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Beste collega's, ik ga zo de vergadering openen en voordat ik dat doe, loop ik even de presentielijst met u af om te checken of we een quorum hebben.

De heer Barendregt, de heer Bergwerff, de heer Buijs, de heer Crielaard, mevrouw Draak, mevrouw Gabin, mevrouw De Geus, de heer Hoek, de heer Hoppenbrouwer, de heer Jonker, de heer Kampinga, de heer Lieverse, de heer Pat El, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili: aanwezig.

Mevrouw Bouman is afwezig, zij wordt vanavond vervangen door de heer Buijs. Mevrouw Heijblom is afwezig. De heer Markus is afwezig. Ik vraag nog even of de heer Erwich er is. Ik kijk ook even naar de griffie. We nemen contact met hem op.

Intussen open ik de vergadering. Welkom. Het is een tijdje geleden, de commissie samenleving, maar we zijn er weer.

2. Insprekers

De voorzitter: Er zijn geen insprekers.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 2 juli 2020

De voorzitter: Zijn hier opmerkingen over? Of kan ik het vast stellen? De heer Lieverse, CU: Akkoord. De voorzitter: Dank u wel, dan stel ik het vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Iemand hier iets over?

Inventarisatie rondvragen:

De heer Lieverse, CU: Ik wil graag een rondvraag aankondigen. De voorzitter: Dat was een rondvraag, die u al ingediend had. Dan kondig ik uw rondvraag nu aan. Dat geldt ook voor de heer Barendregt van WIJ, over de collectieve zorgverzekering. Heb ik dan alle mensen gehad, die een rondvraag hebben ingediend? Ja, oké.

5. Bespreekpunten:

De voorzitter: U ziet, dat we een redelijk gevulde agenda hebben, zeker voor ons doen, dus ik wil u vragen u vooral aan de spreektijden te houden, die we hebben afgesproken. Drie minuten in de eerste termijn en als het nodig is in de tweede termijn twee minuten. Ik wens u een fijne vergadering.

5.a Voortgang totstandkoming Accommodatieplan Sport 2020 - 2030

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Het bespreekpunt hebben wij als L3B op de agenda gezet om aan de fracties, de raadscollega's te vragen of de vastgestelde uitgangspunten, zoals die in december 2019 zijn gesteld, om aanscherping vragen. De aanleiding is het bezoek van de gemeenteraad aan de sportverenigingen. Lastig in die meeting was overigens wel, dat de sportverenigingen verwezen naar het concept sportaccommodatieplan, die de gemeenteraad niet kende en overigens nog steeds niet, maar dat zal vast binnenkort veranderen. Maar die zaterdagochtend verlieten wij het sportpark met het huiswerk met de vraag: zijn de meegegeven uitgangspunten fit voor de toekomst? Iets scherper geformuleerd: zijn er voldoende toekomstige sportaccommodaties om de groei van de bevolking naar 75.000 op te vangen? Daar kwam wel een bijvangst bij, dat ging over de vraag of er naast de inzet van de breedtesport, waar we bewust voor gekozen hebben, ook oog zou moeten zijn voor de prestatiesport zonder door te slaan naar de topsport, want daar hebben we ook een duidelijke uitspraak over gedaan. Daarnaast klaagden de sportverenigingen, dat de sporttarieven weldegelijk waren verhoogd. Deze vragen zijn eerder schriftelijk beantwoord met dank daarvoor en zal later in deze raadsperiode onderwerp van gesprek zijn. Ik wil die vanavond niet bespreken, gelet op de klok en de tijd. L3B dankt het college voor de toelichtingsbrief van 6 oktober, ofschoon de brief ons wel verraste, want het was een debat met u en niet met het college, maar kennelijk had het college aanleiding om ons actief te informeren. Waar ik in eerste instantie even bij stil wil staan, is de vraag: zijn er voldoende toekomstige sportaccommodaties om de groei van de bevolking naar 75.000 op te vangen? Uit de gesprekken en de reactie van het college blijkt, dat het Hogeland feitelijk vol is en dat ook sportpark in Bergschenhoek geen ruimte biedt om de groei van het aantal inwoners op te vangen. De reactie van het college inzake de capaciteit deed ons wat dat betreft ook wel de wenkbrauwen fronsen. Dan wil ik even citeren, maar dat heb ik niet voorbereid, dat is slordig. In die reactie staat, en dan doel ik even op de capaciteitsopvang, uit die uitgangspunten blijkt dat de capaciteit in dit uitgangspunt zijn opgesteld met als doel zuinig om te gaan met de ons ter beschikking staande middelen en ruimte. Bij het uitbreiden van de sportaccommodaties gaat het immers om grote bedragen, zowel wat betreft de benodigde investeringen als het onderhouden van accommodaties. Dit geldt nog in grotere mate bij het realiseren van een extra sportpark. Want dat was de suggestie, die gedaan werd. Gezien de impact van dergelijke beslissingen op de huidige en toekomstige begroting, is het wenselijk om nut en noodzaak van het uitbreiden van de sportaccommodaties objectief te onderbouwen. Einde citaat. Daar zit nou net waar de schoen wringt, want op basis van de gegevens van het college is er geen mogelijkheid om de sportaccommodaties uit te breiden. Dat staat in pagina 4 van 6, waarbij ook het college bevestigt, overigens nu al, een capaciteitsprobleem te voorspellen in 2030 met de hockey en voetbal. Wat ik aan mijn collega's zou willen vragen: of zij met ons de mening delen, dat het toch wel de moeite waard is om een vierde sportpark objectief te bestuderen en dat aan het college mee te geven. Dan het laatste deel, dat gaat over de inzet op de breedtesport. Of wij ook oog zouden moeten hebben voor de prestatiesport. Een parkstad van 75.000 barst natuurlijk van de sporttalenten en die wil je zo lang mogelijk in je eigen dorp zien sporten. Het college schrijft ook op pagina 4 van 6 van de brief, dat het faciliteren vraagt over het algemeen een extra en kapitaalintensieve investering. Eerlijk gezegd weet ik niet of dat zo is. Ook vraagt het college zich af of het aandacht schenken aan de prestatiesport impact heeft op de citymarketing. Een verrassende uitspraak als je kijkt naar de sportnota pagina 22, waar juist een warm pleidooi wordt gedaan om als sportiefste gemeente meer ruimte te geven dan alleen maar breedtesport. Ook in dit verband vraag ik aan mijn collega's of zij er aanleiding voor zien om ook in de aanstaande nota sportaccommodaties aandacht geschonken willen zien over de prestatie en wat dan de veronderstelde kapitaalintensieve investering zou kunnen zijn. Dan kunnen wij altijd op basis daarvan de afweging maken: vinden we dit nou passen in de ambitie van de sportiefste gemeente? Dat was mijn aftrap. Ik kijk met veel plezier uit naar de reacties van mijn collega's. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil het vanavond zo doen, dat ik iedere keer de fractiegrootte hanteer. Bij het volgende agendapunt verspring ik, dus het is niet zo dat telkens van groot naar klein aan het woord is. Volgens die logica is nu het woord aan de VVD.

Mevrouw Draak, VVD: Ik wil graag eerst even beginnen met L3B bedanken voor het agenderen van dit punt. Ja, de VVD kijkt ook terug op een heel prettige bespreking met de verenigingen op het Hogeland. Zonder nou in te gaan op allerlei pagina's van sportvisies en brieven en weet ik het allemaal, het grootste zorgpunt van de VVD is eigenlijk, dat als je naar de sportverenigingen op het Hogeland luistert, zij vertegenwoordigen volgens mij de meest populaire sporten in Lansingerland, hockey, voetbal en tennis, het is eigenlijk gewoon erg groot, de dingen die zij zeggen, die vind ik best wel redelijk klinken.

Zoals: we zijn een groeiende gemeente, dus eigenlijk zouden we meer prestatiesport moeten doen. Ze hebben echt wel aannemelijk gemaakt, dat het Hogeland helemaal vol is. Ze geven aan, zonder daarmee een onvertogen woord te zeggen tegenover de ambtenaar of de wethouder, dat ze wel gehoord zijn, maar dat ze eigenlijk hun input niet terug zien in de beantwoording en de plannen van de gemeente. Vandaag bereikt ons dan een brief van het college over dit agendapunt. Wat ook erg prettig is, is dat daar al heel veel informatie in stond. Als ik dat lees, vind ik het ook nog steeds allemaal heel redelijk klinken vanuit de gemeente gezien. Toch bekruipt mij het gevoel dat ze wel erg tegenover elkaar staan, de ambities van de gemeente en de ambities van de sportverenigingen. Terwijl de sportvisie zegt: we willen de sportiefste gemeente worden. Dat vinden de sportverenigingen natuurlijk ook heel erg fijn om te horen. Dus daar zit eigenlijk een zorgpunt van mij. Over dat verschil in communicatie en beleving zou ik heel graag van de wethouder horen hoe zij daar tegenaan kijkt. Iets anders wat mij erg is opgevallen. De gemeente Lansingerland doet, terecht, onderzoek en kijkt naar de landelijke trends. Maar als ik vervolgens de verenigingen hoor, dan zeggen zij: tennis neemt misschien landelijk wel af, maar in Lansingerland neemt het in populariteit alleen maar toe. Dus kijkt de gemeente wel voldoende naar hoe het lokaal is? Of wordt er alleen naar landelijke trends gekeken? Voor wat betreft het vierde sportpark: ik begrijp heel goed dat dat een enorme investering zou betekenen, maar in aansluiting op wat de heer Hoppenbrouwer zei, het zou mij niet onlogisch lijken om dat te onderzoeken, vooral omdat het Hogeland als grootste sportpark van onze gemeente eigenlijk hartstikke vol zit. De gemeente Lansingerland kan zeggen: we willen spreiden over alle drie de kernen. Maar iemand uit Berkel en Rodenrijs zal toch niet heel snel lid worden van een voetbalvereniging in Bleiswijk, dus je zou toch moeten kijken: hoe koppel je dat dan qua locaties aan elkaar? Is een kleiner vierde sportpark toch ergens handig? Daar wilde ik het voor nu bij laten. Nogmaals: ik waardeer enorm onze ambities en ons beleid, maar ik waardeer ook de input van de verenigingen. En ik heb er zorgen over, of dat wel op één lijn zit en of het qua communicatie wel goed bij elkaar is gekomen. Dank u wel.

De heer Buijs, CDA: Ook van ons als CDA allereerst complimenten aan het college voor de brief en ook de beantwoording van afgelopen dinsdag. Ik zal kort ingaan op de vragen van L3B over dat vierde sportpark en de prestatiesport. Het mag geen verrassing heten, dat wij dat capaciteitsopvangplan of dat vierde sportpark, of hoe je het ook wil noemen, dat wij dat een interessante suggestie vinden, ook gezien de toekomstige groei naar 75.000 inwoners. Dan ligt het in de rede om er over na te denken. We kunnen beter onderzoeken welke verenigingen welke groei doormaken. Wij denken, gezien de reactie van het college, dat aanvullend onderzoek nodig is. We zijn nog niet volledig overtuigd, maar we willen dat verder gedetailleerd onderzocht hebben. Zoals mijn voorgangers omschreven: we hebben niet zoveel aan landelijke trends, we willen ook echt de lokale feiten kennen, wat meer graven in wat er wordt gepresenteerd. We zijn als CDA ook wel uitgesproken voorstander van uitbreiding van de breedtesport, maar we zien weinig in topsport via financiering vanuit de gemeente. We vinden het belangrijk dat schaarse belastinggelden alleen worden ingezet als alle bewoners hier de vruchten van plukken. We scharen ons wat dat betreft ook bij de beantwoording van het college. Ook wat betreft de huurtarieven van de sportvelden. We hebben zelf ook onderzoek gedaan en we hebben geen aanwijzing gevonden dat die huurtarieven gestegen zijn. We verwachten van het college dat de uitkomsten van dit proces rondom het accommodatieplan voor die periode van 10 jaar, die ze zelf noemt, zekerheid geven de sportverenigingen, dat vinden wij belangrijk. Ook vinden we het belangrijk, dat we hier dit jaar mee aan de slag gaan. Dat aanvullende onderzoek, daarvan zou je kunnen zeggen: waar moet dat op zien? Laten we ook een zo breed mogelijke scope daarvan nemen. Je zou ook kunnen denken aan het onderling gebruik van velden. Velden, die nu vaak voor een deel van de tijd leeg zijn. Daar zou ook nog aan gedacht kunnen worden. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: L3B, bedankt voor het indienen van dit bespreekpunt. We praten over een accommodatieplan, dat we nog niet gezien hebben. Dat is altijd moeilijk discussiëren, want dan moet je uitgaan van aannames en uitgaan van dat wat de verenigingen ons hebben toevertrouwd. Dat is altijd lastig discussiëren, denk ik. Het had misschien handiger geweest om deze discussie te voeren nadat het accommodatieplan er was. Overigens, in de sportvisie wordt wel heel duidelijk gesteld, dat sportverenigingen moeten meegroeien met de groei van de gemeente. Dus daarin is een deel van vraag 1 natuurlijk al beantwoord. Ik denk, dat het college niet op de stoel zal zitten van: we groeien niet mee en we laten het uit de hand lopen. Ik ben het wel met de heer Buijs eens, wanneer hij stelt: er zal toch eerst gedegen onderzoek aan vooraf moeten gaan, wil je überhaupt praten over een vierde sportpark. Gewoon het voorbeeld, dat die zaterdag ook duidelijk werd, was: er zijn verenigingen op dat sportpark die padelbanen willen, alleen we weten het niet van elkaar. Op het moment dat je zaken niet van elkaar weet, is het ook wel moeilijk om plannen te maken. Ik ben het met de heer Buijs eens, wanneer die stelt: ga nou eerst eens kijken wat de ruimte nog is bij de andere voetbalverenigingen. Ik weet dat BVCB een jaar of 10 geleden een grote wachtlijst had, waar het ging om jeugd. Dat is nu veel minder het geval, er worden zelfs al velden ingeleverd. We zijn één gemeente, wil je voetballen, dan moet je kijken in hoeverre dat ook bij een collega voetbalclub kan. En ik ben het met een ieder eens: op het moment dat

je dat allemaal onderzocht hebt en de conclusie is, dat we uit onze voegen barsten, dan zal je dus echt creatief moeten nadenken over hoe je onze sportende medemens gaat bedienen. Dus ja, voor onderzoek. Laten we eerst die zaken afwachten. En misschien moeten we eerst wel het accommodatieplan afwachten, willen we hier echt de diepte over in gaan. Punt twee gaat over breedtesport. Ik snap het. Als vereniging heb je natuurlijk de ambitie om te promoveren. Dat moet je eigenlijk een vereniging niet willen, ja, dat hoort nou eenmaal bij sporten, je wilt de beste zijn. Maar ik kan me ook vinden in het gedachtengoed, dat wij niet een gemeente zijn die topsport kan faciliteren. Als breedtesport een mooie tussenvorm is, dan zou ik er absoluut over mee willen denken, maar wel ook afzetten in een financieel kader, wat daarmee gemoeid is, want ik denk dat je je nog vergist in wat dat eventueel zou kunnen kosten. Opmerking drie, dat is een vraag aan het college, dus ik ben benieuwd wat het college daarop te zeggen heeft. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Ook de CU is erg blij, dat dit punt geagendeerd is, om meerdere redenen. Eén reden is dat nu, misschien eerder dan anders, we een prachtige brief hebben gekregen van het college wat de stand van zaken beschrijft rond de financiering, het tarievenstelsel als ook de capaciteitsvraagstukken, die spelen. Maar er is nog een tweede reden. De CU is namelijk heel erg blij met de inzet van de sportverenigingen, die de afgelopen maanden weer is gebleken, hoe belangrijk we die ook vinden, juist ook in coronatijd, dat er mogelijkheden zijn om de cohesie, waar we naar snakken in onze gemeente, om die ook vorm te geven. Dus een groot compliment voor alle sportverenigingen. Ook wij waren aanwezig bij de meeting begin juli in het Hogeland. Ik moet wel zeggen: er waren een paar observaties, die ik nog niet gehoord heb en die ik daarom zal noemen. De verenigingen zaten zeker niet allemaal op één lijn, bleek bij de diverse presentaties. Dat is 1 observatie. Een tweede is: ze bespraken alleen de verenigingen die op het Hogeland hun werk doen, maar een heel integraal plan, voor heel Lansingerland, is waar wij als raad toch op zitten te wachten en waar wij ook mee te dealen hebben. In onze fractie hebben wij uitgebreid stil gestaan bij de vragen, die L3B heeft geformuleerd rondom prestatiesport. Wij vinden, dat er meerdere kanten aan zitten. Als we het hebben over sportiefste gemeente, dan denken we toch in de eerste plaats aan breed gedragen worden, dat het toegankelijk is, dat het ook zo gefinancierd is, dat het geen beletsel is voor mensen met een lager inkomen om ook hieraan deel te nemen. Prestatiesport zal een gunstig aspect hebben, in de zin van dat talentvolle sporters vast gehouden worden. En talentvolle sporters hebben ook weer een aantrekkingskracht op jonge sporters om zich hier ook voor in te gaan zetten. Toch vinden wij, als CU, dat prestatiesport niet ten koste moet gaan, in financiële zin, van de breedte sport. We denken dat verenigingen, die hiervoor in zijn, zelf ook aan de gang moeten gaan om een businesscase op te stellen om dit bijvoorbeeld met sponsors op te gaan zetten. Overigens viel ons bij die presentatie in juli op, dat één van de verenigingen aangaf, dat veel sporters, als ze promoveren, daar eigenlijk niet zo blij mee zijn. Want uren in de bus zitten om ergens te gaan sporten is niet perse waar ze op zitten te wachten. Veel sporters zijn meer uit op een keer trainen en een keer een competitieduel spelen, dan om dat soort reizen te moeten maken om mensen in een andere provincie te gaan ontmoeten. Tot zover onze bijdrage. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Veel is al gezegd, ik zal niet alles gaan herhalen, maar ik wil toch even L3B bedanken voor de agendering van dit punt. Het is inderdaad belangrijk, dat wij sensitief zijn voor de inbreng en input die verenigingen ons geven op dit vlak. Wat al gezegd: wij met onze visie moeten zorg dragen voor voldoende capaciteit. Als het nodig mocht zijn om hier een vierde sportpark voor aan te leggen, moeten we dat absoluut serieus gaan onderzoeken. Dan moeten we kijken wat de verschillende scenario's zijn of voor welke sport dat dan is. Niet alleen rekening houden met landelijke trends, maar ook kijken wat lokaal speelt, waarin wij verschillen van anderen. Dus op zichzelf sta ik positief tegenover een dergelijke oriëntatie, al is het maar om vooruit te denken met het oog op onze groei. Ik ben ook wel benieuwd hoe de wethouder hierin zit en hoe zij dit proces ziet. Ik denk overigens, dat we wel allemaal op dezelfde lijn zitten wat dat betreft. Als laatste over prestatiesport. Ja, dan sluit ik een beetje aan bij wat de CU daarover zei. We hebben de ambitie geformuleerd m.b.t. sport en die is hoog. Dat zien wij, als D66, toch ook wel meer in de richting van de breedte sport. Natuurlijk is prestatiesport daar ook een onderdeel van, maar nu op voorhand al aan willen geven, dat je daar extra euro's aan wil besteden, zoals in de vraag staat geformuleerd, of over te hebben, daar zijn wij op dit moment nog niet. Daar wilde ik het voor deze eerste termijn even bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Uit de schriftelijke beantwoording is gebleken, dat het college nog middenin de voorbereidingen zit, ook wat betreft de gesprekken met verenigingen. Het is dus lastig om hier nu een eindoordeel over te geven. Op basis van de bijeenkomst op 11 juli bestaat het vermoeden, dat de uitgangspunten niet voldoende kaderstellend zijn geweest. Kan het college wellicht meer duidelijkheid hierover geven, waarom onderzoeken en een sportvisie een andere toekomstverwachting schetst dan de sportverenigingen zelf? Indien daadwerkelijk sprake is van een capaciteitstekort, dan lijkt het ons goed om een onderzoek te starten naar een vierde sportpark. Lansingerland heeft de ambitie om de sportiefste gemeente te worden. Naar ons inziens is dat door iedereen de gelegenheid te bieden om te

kunnen sporten. Breedte sport moedigen wij dan ook zeer aan. Iedereen moet zo divers mogelijk kunnen sporten. Maar subsidie verlenen of het faciliteren van prestatiesport vinden wij een ingrijpende investering, terwijl de focus moet worden gelegd op het faciliteren van voldoende accommodaties. Tot zover.

De heer Xhemaili, PvdA: Goed dat collega Hoppenbrouwer dit agendeert, want de PvdA-fractie vroeg zich al af waarom niets meer hoorden over de voortgang van het accommodatieplan sport. Dank daarvoor. Voordat ik de vragen van de heer Hoppenbrouwer ga beantwoorden nog eerst even dit. De inhoud van het accommodatieplan sport zal beter gebaseerd moeten worden op de wensen en behoeften van de binnen- en buitensportverenigingen. Onze fractie kreeg in het voorjaar en ook in juli 2020 van diverse verenigingen signalen, dat dit niet afdoende is gebeurd. Ze herkenden zich niet in de inbreng en in de contouren en conclusie van het concept, dat met hen is gedeeld. We hebben al eerder in onze woordvoering aangegeven, dat ons inziens ruimte in het politieke proces moet zijn voor een brede beeldvorming, denk bijvoorbeeld aan een hoorzitting of een ronde tafelgesprek, waar sportverenigingen zich op kunnen voorbereiden n.a.v. een concept accommodatieplan. Daarnaast kunnen ook experts op het gebied van sporttrends en bevolkingsontwikkeling deel nemen aan het ronde tafel gesprek om breed input op te halen voor het accommodatieplan. Bij zo'n brede beeldvorming heb je het volgende doel. Toetsen of het concept van het accommodatieplan sport 2030 in grote lijnen voldoet aan wensen en behoeften, passend bij de fysieke voorzieningen van sportbeoefening in onze gemeente met de middellange termijn. Is er draagvlak? Heeft onze gemeente draagvlak met het beleid? Speelt het in op trends en ontwikkelingen in sport en het lokale karakter, of dat ook wordt meegenomen in het accommodatieplan. We hebben toegezegd gekregen, dat er een dergelijke beeldvorming wordt opgenomen in de agenda. Dat blijkt 16 december 2020 te zijn. Waarom is het accommodatieplan en de beeldvorming verlaat? Is er iets aan de hand? Kunt u dat toelichten? Ik ga nu in op de vragen van de heer Hoppenbrouwer. Het vierde sportpark. De sportverenigingen spraken in juli al over een vierde sportpark. Het is wel interessant om te weten of de optie van een vierde sportpark door het college überhaupt ooit is onderzocht. Of kwamen de sportverenigingen daar zelf mee en is het zo ontstaan? De vraag aan de wethouder: is dat ooit onderzocht? Gaat dat nog een keer komen? Vraag 2: mag prestatiesport wat extra kosten? In de visie op sport en bewegen scoren met sport, die we op 19 december in de raad voorstelden, staat: we hanteren breedtesport als uitgangspunt bij de uitvoering van ons sportbeleid. Dit wordt trouwens niet verder uitgewerkt. De uitgangspuntennotitie, die nog niet is vastgesteld, bij mijn weten, dus dat moet nog komen, staat op blz.4: het accommodatieplan gaat over breedtesport. Voor topsport bieden de omliggende gemeenten voldoende mogelijkheden. Collega Hoppenbrouwer introduceert nu de term prestatiesport. Volgens mij is dat net tussen topsport en breedtesport in. Het zit daar tussenin. We hebben in ons weekbericht gezegd dat binnensportverenigingen inderdaad betrekking hebben op de plannen van het college. Zo zijn sporthallen door hun beperkte hoogte minder geschikt voor sporten op niveau. Ook hebben we aangekaart, dat in Lansingerland met 600 leden een wandel- en atletiekvereniging een compleet atletiekcomplex zou passen. In die zin moeten we dus ja beantwoorden op de tweede vraag van de heer Hoppenbrouwer. Ja, prestatiesport mag wel wat extra kosten en past zeker perfect binnen de ambitie om de sportiefste gemeente van Nederland te zijn. Er moet ergens een afweging worden gemaakt tussen prestatiesport, topsport en breedtesport. Vraag 3 laat ik aan het college over. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik begreep van de heer Hoppenbrouwer, dat vraag 3 voor hem voldoende beantwoord was. Dat gaat over de tarieven en die komen inderdaad te zijner tijd nog uw kant op omdat we in de sportvisie hebben afgesproken, dat we eerst met het accommodatieplan aan de slag gaan en daarna met de tarieven. De tarieven zijn op dit moment bevroren op verzoek van de raad. Dus ik ga in op de andere punten die genoemd zijn n.a.v. dit besprekspunt. Ook ik ben eigenlijk wel blij met de bespreking op dit moment, dus ook ik wil de heer Hoppenbrouwer daarvoor bedanken, want ik denk dat het wel goed is om elkaar nog even goed in de ogen te kijken, al is dat op dit moment wel lastig, of de uitgangspunten zoals ze besproken zijn en zoals ze vervolgens iets aangepast en vast gesteld zijn, of dat dan inderdaad de uitgangspunten zijn waarmee wij straks een accommodatieplan beoordelen. Maar we zitten op dit moment nog midden in het proces. Dat is ook de reden waarom u nog geen accommodatieplan voor u heeft liggen, want we waren in gesprek met de sportverenigingen op basis van de uitgangspunten en de gesprekken en de onderzoeken, die we hebben gedaan, is er een concept accommodatieplan ter bespreking voorgelegd aan de sportverenigingen. Vervolgens zijn er gesprekken gepland met individuele sportverenigingen om erover door te praten, omdat zij op een aantal punten andere beelden hadden dan dat wij hadden uit de onderzoeken, trends en ontwikkelingen. Toen kwam corona. En toen hadden sommige sportbesturen ook iets anders aan hun hoofd. Wat dat betreft is in de planning wel wat vertraging opgelopen. De gesprekken met de verenigingen zijn nog niet allemaal afgerond. Wat het uitgangspunt was in de geformuleerde uitgangspunten, was dat we vooruit kijken naar

het Lansingerland van straks, als we uitgegroeid zijn v.w.b. de Vinex-taakstelling. En dat we de trends die we zien, landelijk, daar waar nodig corrigeren, maar daar hebben we dan ook de verenigingen bij nodig, als ze zeggen dat ze atypisch ontwikkelen. En dat we die trends en die groei dan afzetten tegen de capaciteit, die er is en dat we dan kijken, als de capaciteit er in een hal niet is of op een cluster van velden er niet is, of die er dan elders wel is. Zo hebben we het afgesproken. Dat is wat ik nu hier even herhaal. Als dan blijkt dat er capaciteit bij moet, omdat het er in Lansingerland niet is, dat we dan zorgen dat er een voorstel komt voor uitbreiding van de capaciteit. We gaan niet aan de voorkant kijken: moet er eventueel een vierde sportpark bij. We berekenen wat de trend is en wat de groei is en dat zetten we af tegen wat de uitbreiding nu is op de huidige parken. Als dan zou blijken, dat er een tekort is, dan is het pas eerlijk om te zeggen, dat er een vierde sportpark moet komen. Niet andersom. Tenminste, dat is wat we hebben afgesproken. Ik proef eigenlijk bij de meesten: doe goed onderzoek. Als dat vierde sportpark nodig is, vertel het dan. Maar ik proef niet andersom: ga een vierde sportpark realiseren en geef iedereen een ruim jasje. Want het blijft natuurlijk gemeenschapsgeld. Dus ik zou willen voorstellen om op die manier verder te gaan met het traject rond het accommodatieplan. Voor wat betreft de capaciteit. Ik wil nog wel even mee geven, dat de gesprekken die u heeft gevoerd met vooral buitensportverenigingen. Het kan dat het daar anders ligt, zoals een aantal van u noemt. Als in Berkel bijvoorbeeld te weinig capaciteit is op de voetbalvelden en in Bergschenhoek wel, dan is dat misschien psychologisch anders dan voor de volleybal of voor de badminton, waar het inmiddels heel gewoon is, dat speler uit Bleiswijk naar de Akkers komen om te volleyballen. Ik weet eigenlijk niet eens waar ze op dit moment badmintonnen. Als een vereniging fuseert, dan komen ook spelers uit drie kernen op één plek in één hal en dat willen de binnensportverenigingen overigens ook graag, want dan hebben ze een hal waar ze dat verenigingsleven een boost kunnen geven. Maar ik snap dat dat voor voetbal bijvoorbeeld anders ligt, maar zo is het op dit moment in de uitgangspunten wel geformuleerd, dat we in principe kijken of er elders in de gemeente capaciteit is. Daar hoor ik van u nog wel graag een reactie op. Dan over de prestatiesport. Zoals meerderen van u aangeven: dat zit inderdaad tussen breedtesport en topsport in. Tot nu toe is eigenlijk de opstelling: we zijn er vooral voor de breedtesport, met de uitgangspunten zoals we ook in de visie hebben geformuleerd. Als een vereniging iets meer of iets extra's wil, dan zijn we echt nu bereid om daarin mee te denken. Dan denken we daarin mee en dan kijken we wat er kan en wat redelijk is, afgezet tegen de financiën van dit moment, die vooral geënt zijn op breedtesport. Volgens mij wordt in de brief het voorbeeld genoemd van HBR. We hebben meegewerkt aan de vervanging van een zandveld voor een waterveld, omdat hen dat helpt om iets meer te doen in de competitie. Zij hebben daarvoor het verschil betaald, zodat ze op die manier iets hoger mee kunnen spelen in de competitie. Dus ik zou het willen houden bij die volgorde. We werken verder met het accommodatieplan conform de uitgangspunten, die zijn vast gesteld. Dan berekenen we de trends aan de ene kant en de capaciteit aan de andere kant en we kijken wat er nodig is om die twee aan te laten sluiten als we op 75.000 inwoners zitten. We houden bij die trends rekening met de landelijke trends en we passen ze daar aan waar nodig voor lokale ontwikkelingen, maar daar hebben we de verenigingen echt bij nodig. Als zij zeggen: wij zijn atypisch, dan moeten we dat ook van hen of van hun bond bevestigd krijgen, anders wordt het voor ons natuurlijk wel heel lastig om daarmee te rekenen. Wij vervolgen de gesprekken met de individuele verenigingen en daarna komen we met een concept naar de raad. Dan de vraag van de PvdA tot slot. Volgens mij staat in december onze presentatieavond. Dat wil zeggen, dat wij dan een toelichting geven op het accommodatieplan. Maar als u nog een hoorzitting wil organiseren of een ronde tafel gesprek, dan is dat wat mij betreft uw initiatief, waar wij natuurlijk best wel aan mee willen werken, maar dan zou ik wel aan u willen vragen om daarvoor dan met de griffie op zoek te gaan hoe u dat wilt organiseren en wanneer en ook waar u dat in het proces wil. Ik weet niet of het handig is om te doen op het moment, dat het accommodatieplan misschien nog niet is afgerond met een punt, maar waar wel een komma staat en het dan wordt voorgelegd. Dat zou ik een beetje zonde vinden van de energie. Maar die geef ik even bij u terug. Dat is het.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik u vanaf deze plek van harte feliciteren met uw verjaardag?

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Sorry, ik wist niet dat u vandaag jarig bent. Bij deze mijn felicitatie. Wat mij opvalt, is dat ik merk, laat ik het bij mezelf houden, dat ik het niet voldoende heb geredigeerd. Ik heb kennelijk het woord 'onderzoek' niet genoemd en dan slaat mijn tekst niet aan. Waar het mij om ging, is dat op basis van wat mevrouw Draak terecht zei: op basis van de signalen van de verenigingen is er zorg over het feit dat het Hogeland nu vol zit. Wat ik niet hoor, is dat er kennelijk ruimte zit in Bergschenhoek, dat heb ik niet bevestigd gekregen in de brief, want anders had men wel gezegd: maak je geen zorgen, want we hebben voldoende uitloop elders in Lansingerland. Dat is niet gezegd. Het uitgangspunt, zoals we hebben vast gesteld, dat we een uitgangspunt aanvullen, waarbij de capaciteitsopvang extra benadrukken om, zoals ik het citeer uit mijn eigen werk, de mogelijkheid, dat kan je lezen als onderzoek, tot aanleg van een vierde sportpark. Dus ik zeg niet dat die er moet komen.

Een aantal collega's was in de veronderstelling, dat ik hem al aan het realiseren was, maar dat was geenszins mijn bedoeling geweest. Mijn bedoeling is geweest: laten we de signalen serieus nemen. De brief van het college geeft zelfs aan, dat we in 2030 op basis van de berekeningen, dus nog niet eens van de sport, want die maken zich daar veel meer zorgen over dan het college, maar in 2030 is er al een capaciteitstekort. Dat staat in de brief, dat is op pagina 4 van 6. Dat is wat ik absoluut mee wil geven. We hebben een toekomstig probleem. Ik zou er echt voor willen pleiten om de uitgangspuntennotitie, om de vrijblijvendheid van dat vierde park, om dat echt mee te nemen als serieus. Als het antwoord is, dat het er niet hoeft te komen, dan is dat prima, maar nu wordt het niet mee genomen. Ook in onze bestemmingsplannen staat nergens een optie, dat we een vierde sportpark willen. Met andere woorden: er zijn mogelijk, ik kan niet in een glazen bol kijken, maar de kans is vrij groot, dat wij een probleem aan het creëren zijn. Regeren is vooruit zien. We doen het nu tot 2030 en we hebben vervolgens ook nog een omgevingsvisie tot 2040, daar nemen we het ook al niet in mee. Dus dit is wat ik mijn collega's mee geef: laten we de uitgangspuntennotitie aanvullen, dat het college in ieder geval dat vierde sportpark echt serieus onderzoekt. In de zin van: hebben we dat echt niet nodig op termijn? Dat is wat ik op dat onderdeel wil zeggen. De heer Buijs: Nogmaals bedankt voor uw initiatief. U gaf in uw eerste termijn aan, dat de ambitie van het college om van Lansingerland de sportiefste gemeente van Nederland te maken (...). De voorzitter: Als we straks weer contact krijgen, geef ik hem wel weer de gelegenheid. De heer Buijs: Daar ben ik weer. Mijn excuses, de verbinding viel weg. De ambitie, die u uit het collegeprogramma citeerde, Lansingerland de sportiefste gemeente van Nederland, u noemde in uw eerste termijn: dat zou verband kunnen hebben met citymarketing. Ik ben wel benieuwd hoe u dat ziet. Zou u daar op in willen gaan? Dank u wel. De heer Hoppenbrouwer: Wat ik ermee wil zeggen is dat als je als sportvereniging een bepaalde prestatie levert, dan wordt dat altijd gelinkt aan de afkomst, de woonplaats wordt genoemd. Kijk maar naar Kiki Bertus, Joost Luijten. Er wordt altijd een keer Bleiswijk gezegd. Kiki komt altijd uit Berkel en Rodenrijs. Die naamsbekendheid zou kunnen helpen. Dat is ook iets wat het college in de eigen sportnota op blz. 8 van 22 vermeldt. Dat is van belang omdat we daardoor de sportiefste gemeente zijn. Ik haak alleen maar in op wat het college mij meegeeft. Ik geloof er ook in. Ik geloof er heilig in. Als ik straks districtskampioen Zuid-Holland Zuid word op kringspugen, dan komt echt de melding: en hij komt uit Lansingerland. Daar maken we reclame mee, dan komen mensen kijken, daar geloof ik heilig in. Dat is mijn toelichting op uw vraag, met dank overigens. Ik ga naar mijn tweede deel. De prestatiesport. L3B staat 100% achter het feit dat we onze financiën moeten inzetten op de breedtesport. Daar is geen discussie over. Topsport vinden we ook over de top, gaan we niet doen. Wat nou het mooie was bij die meeting bij verenigingen, daar introduceerden zij een nieuw begrip, dat noemde ik in mijn presentatie bijvangst, die introduceerden een nieuw begrip: prestatiesport. Toen we daar zaten, waren mensen daar enthousiast over. Toen dacht ik: ik kan wel enthousiast zijn, maar als we nou met zijn allen enthousiast zijn, dan is het wel interessant om te weten of we dan zo'n HBR of tennis Berkelrode of straks de Weidevogels, die omhoog gaan, of we dat dan op één of andere wijze gaan faciliteren. Het college ging meteen de verdediging in door te zeggen: dat moeten we allemaal niet willen, want het gaat met kapitaalintensieve investeringen gepaard. Dat is wat ik heel graag van het college wil weten. Waar heb ik het dan over? Ik kan me er niets bij voorstellen, dat dat een kapitaalintensieve investering zou moeten zijn. Als dat zo is, ja, dan hebben we daarmee te dealen en dan gaan we het ook niet doen, maar ik wil het wel onderzocht hebben, want je wil de sportiefste gemeente zijn. Kijk dan als het nu langs komt. De wethouder zei heel eerlijk, dat we nog midden in het proces zitten, dan is het nu nog het moment om het te bekijken, dan pas als alles afgerond is en er een nietje doorheen zit. Dan is het inderdaad zonde als we allemaal ideeën hebben, dat vertraagt de boel, dat moeten we niet willen. We zitten nu midden in het proces en volgens mij is er nog tijd voldoende om daar dan op een goede manier naar te kijken. De heer Xhemaili zei het terecht. Een aantal collega's dacht dat ik het over topsport had, nee, ik had het over de tussenvorm, tussen breedte en top. Dus dat wil ik nog even mee geven. Voor de rest toch nog even terug naar dat sportpark. Waar mijn zorg een beetje zit en dat proef ik ook wel een beetje uit de brief van het college, dat het vierde park een beetje wordt afgewezen in die brief. Ik merk bij de wethouder nu wat ruimte. Maar het ging alleen maar over geld en geen ruimte, maar er wordt niets gezegd over de ontwikkelingen van de sportverenigingen. Volgens mij moet dat leidend zijn en niet omdat er geen geld is of anderszins. Dank u wel voor de ruimte die ik gekregen heb.

Mevrouw Draak, VVD: Als eerste even voor de heer Hoppenbrouwer: het is helemaal geen kritiek, dat hij zo netjes pagina's noemt. Ik ben juist blij, dat hij dat doet, want dan kan ik het bij de grote lijn houden. Zo was mijn opmerking bedoeld. Ik wilde eerst nog even aansluiten op de heer Hoek. Hij zei: het accommodatieplan is helemaal nog niet aanwezig, dus komt deze discussie niet een beetje vroeg? Als ik hiernaar luister, denk ik dat we juist ontzettend blij moeten zijn, wat de wethouder ook al zei, dat we met elkaar erover van gedachten wisselen. Eigenlijk heb ik in grote lijnen dezelfde opmerkingen als de heer Hoppenbrouwer. Wat ik nog even kwijt wilde over het Hogeland. Ik heb het er in mijn eerste termijn met name daarover gehad, omdat we met die verenigingen in gesprek zijn geweest, maar ook omdat bij die sporten, niet perse de locatie het Hogeland, maar bij die drie sporten in Lansingerland zo

ontzettend veel leden gemoeid zijn, zowel jeugd als volwassenen. Dan heb je het in ieder geval over voetbal en hockey en ook tennis. Daarom ging mijn bijdrage vooral daarover. Wat de wethouder helaas niet heeft kunnen wegnemen voor mij in haar beantwoording en ook niet in de brief van het college, is dat ik nog steeds met het lastige gevoel blijf zitten, dat zowel de argumenten van de wethouder waaronder de goede koers varen, best redelijk klinken, dat kan ik goed volgen, maar wat de verenigingen zeggen kan ik ook goed volgen. Dat zit echt niet op dezelfde golflengte. Dus ik kijk met spanning uit naar het accommodatieplan als het af is. Dan ben ik bang dat ons best een moeilijke afweging wacht. Voor wat betreft de prestatiesport wil ik graag nog even toevoegen, dat ik het best heel redelijk vind als een vereniging daarin meer ambities heeft, dat voor eventuele extra kosten zij daar ook in bijdragen, zoals het voorbeeld van het waterveld bij HBR. Ik kan me voorstellen, dat je met hogere prestaties als sport ook andere sponsorinkomsten of een gedifferentieerde contributie kan heffen. Volgens mij hoeft dat niet perse een belemmering te zijn. Dan kan ik nog wel 100 dingen zeggen, maar ik denk dat we het hierbij laten. Met het accommodatieplan straks wacht ons weer een behoorlijke beslissing.

De heer Buijs, CDA: Ook mijn felicitaties aan wethouder Van Tatenhove. In de beantwoording van de wethouder vroeg ik me af, of kwam bij mij het beeld naar voren, dat eerst de consensus tussen partijen het grootste belang had, maar dat later en momenteel de voortgang vooral essentieel lijkt. Het is of het één of het ander, zou ik zeggen. Ik voel ook mee met de reacties van de andere partijen, dat we toch echt wel meer onderzoek kunnen laten plaats vinden, aangezien we nu toch al zo uit de pas lopen qua planning. Ronde tafel, de suggestie van de PvdA, vindt het CDA ook een heel interessant idee. Ik denk dat de gemeente daarin wel zou moeten kunnen faciliteren. Ik heb een vraag gesteld aan de heer Hoppenbrouwer. Ik moet constateren, dat de voorbeelden die hij noemt momenten zijn waarop we de gemeente genoemd kunnen horen als het gaat om sporters. Maar het zijn voorbeelden waar geen cent overheidssubsidie naar toe is gegaan. Ik heb ook vragen gesteld over de impact van Covid-19 op de verenigingen. De verenigingen zijn echt een kernkwaliteit van onze gemeente. Ik kan me voorstellen, dat de wethouder bijvoorbeeld daar ook een vertragende factor in ziet, omdat veel zaken nu gewoon op losse schroeven staan. Ik zou toch in overweging willen geven aan de wethouder om iets meer tijd te nemen en die ronde tafel te accommoderen. Ik ga ook mee in de opmerking van mevrouw Draak, dat toch het gevoel blijft van verschil in beleving tussen de verenigingen enerzijds en de gemeente anderzijds. Het CDA is overtuigd van de goede bedoelingen van dit college, maar dat neemt niet weg: hoe kunnen percepties zo uit elkaar lopen? Dat houdt ons wel bezig. Ik ben blij, dat veel partijen het eens zijn met ons voorstel om toch nog wat meer onderzoek te doen naar de accommodatie van die intensievere sportbeleving, die topsporters heb ik gehoord. Dus dat is heel positief, wat ons betreft. Ik wil afronden bij de opmerking van collega Lieveerse. De CU heeft het over de kwaliteiten en positiviteit van het verenigingsleven, maar legt tegelijkertijd de verantwoordelijkheid van een integraal plan ook neer bij de verenigingen. Ik vroeg me af, meneer Lieveerse, is dat niet de taak van de wethouder? Ik rond het af, dank u wel.

De voorzitter: Ik hoor u over een ronde tafel bijeenkomst. Ik wil u dan toch op het hart drukken, dat zo'n initiatief wel uit deze commissie moet komen en niet van het college. Dan moet er wel iemand contact opnemen met de griffie om dat te gaan organiseren.

De heer Hoek, WIJ: Allereerst, Ankie, van harte gefeliciteerd. Nog aardig wat gasten op je verjaardag, zij het digitaal. Het accommodatieplan, ja, weet je, we hebben het nu steeds over groei van verenigingen, maar het visiedocument zegt duidelijk: verenigingen groeien mee met de toename van de bevolking en behoeftes die daar spelen. Dus ik ga ervan uit, dat het college daar vorm en inhoud aan geeft. En ja, het is goed om nog eens een keer langs te gaan bij de mensen die op het Hogeland sporten om te kijken of dat ook overeen komt met wat de verenigingen zelf denken. Dat is een goeie. Naamsbekendheid. Ja, we weten nu ook wel dat de ons bekende tennisser uit Lansingerland komt. Ja, of we dan prestatiesport hebben of niet, dat doet er kennelijk niet zoveel toe. Ik vind het juist voor een vereniging een gezond streven om een keer te promoveren. Maar ik vind wel, en dat is door andere partijen ook al gezegd, dat het in verhouding moet staan met wat het je als gemeenschap kost. Ben je net iets beter dan de gemiddelde hockeyer in Lansingerland, dan kan je in Rotterdam terecht, in Leiden terecht, je kan in Den Haag terecht. En ik snap de ambitie om sporters zo lang mogelijk binnen je gemeentegrenzen te houden, maar geloof me, op het moment dat ze echt goed zijn, gaan ze vanzelf weg. Dat zie je eigenlijk altijd. Prestatiesport zou een mooi tussen gremium zijn, maar dat moet dan wel nader onderzocht worden in hoeverre dat ook betaalbaar is. Daarnaast heb ik er alle vertrouwen in, dat het onderzoek m.b.t. het Hogeland goed komt. Ik wil besluiten met de opmerking van de heer Hoppenbrouwer. Het is wel goed om in je plannen voor de toekomst te kijken of er überhaupt nog ergens een hoek grond is, die wellicht in aanmerking zou kunnen komen voor een vierde sportpark mocht dat strikt noodzakelijk zijn. Dat was mijn tweede termijn, dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Een korte reactie nog. Als er onderzoek gebeurt, waarover gesproken is, dan zouden wij het jammer vinden als te prominent al uitgegaan wordt van een vierde sportpark. Ik weet wel, zo wordt het niet gezegd. De heer Hoppenbrouwer zit nee te knikken, maar u herhaalt het een paar keer in uw tweede termijn. Als dat een soort uitgangspunt lijkt te zijn, dan zijn wij daar niet voor. Wij vinden het veel beter om ons te houden bij de uitgangspunten, zoals de wethouder het geformuleerd heeft. Het onderzoeken van de capaciteit en ook uitruilen waar het nodig is om op de goede manier om te gaan met de financiële aspecten, die eraan vast zitten. Natuurlijk, meneer Buijs, u vroeg mij dat. Natuurlijk verwacht ik niet van een paar verenigingen in Berkel dat zij een integraal plan gaan maken ook voor alle andere sportverenigingen, zoals in Bleiswijk of Bergschenhoek. Alleen, als we hierover aan het nadenken gemeenschappelijk, dan mis ik natuurlijk wel dat we die mee zouden nemen en ons teveel laten sturen door die ene bijeenkomst in juli. Dat betekent ook, dat als er een ronde tafelgesprek gaat komen, dan zou ik het jammer vinden als de PvdA zich alleen daardoor laat leiden. Dan zou ik denken: laten we ook de binnensport en ook de andere dorpskernen erbij betrekken, als het nodig gevonden wordt. Zelf vinden wij het niet direct nodig. Wij denken, dat de voortgang die nu gemaakt wordt, die al vertraagd is door coronacrisis, om te komen tot een accommodatieplan en daarna een tarievennota, dat we die liever afwachten en die liever doorgang laten vinden. Dat was mijn reactie. De voorzitter: De heer Hoppenbrouwer wil u interromperen. Hij gaat vast zeggen dat hij niet perse een vierde sportpark wil. De heer Lieverse: Dat dacht ik al. Maar omdat het zo vaak herhaald werd, dacht ik. De heer Hoppenbrouwer: Ik sluit me aan bij uw wijze woorden. Ik heb al genoeg tijd gebruikt, maar het is inderdaad niet de bedoeling, dat er perse een vierde sportpark moet komen. Ik wil nogmaals zeggen, dat we serieus de mogelijkheid verkennen. Volgens mij sluit dat ook redelijk aan bij de woorden van de wethouder.

De heer Jonker, D66: Ik heb vertrouwen in de wethouder. Ze heeft expliciet aangegeven, dat ze blij was met het agenderen van dit punt op dit moment. Ik denk dat ze goed geluisterd heeft naar de inbreng van de verschillende fracties. Dus ik heb er vertrouwen in, dat zij goed kijkt naar de capaciteit die nodig is en eventueel daar opties in mee neemt, zoals een vierde sportpark indien nodig, en daar ook onderzoek naar doet. Daar wilde ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Het lijkt ons inderdaad verstandig om een overeenstemming te bereiken met de sportverenigingen. We wachten verder het plan van het college af. We hebben eigenlijk geen nieuwe toevoegingen aan onze eerdere bijdrage. Tot slot wens ik wethouder Van Tatenhove een fijne verjaardag toe.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil toch nog terugkomen op de beeldvorming, die ik benoemde middels een hoorzitting of ronde tafel gesprek. Mijn collega mevrouw Verhoef heeft dit al voor juli aangekondigd en bij de agendacommissie geagendeerd. Dat is al goed gekeurd en de griffie is al parallel aan het verschijnen van het accommodatieplan iets aan het organiseren. Daarbij gaat het niet alleen om de sporten van Berkel en Rodenrijs, maar het gaat om alle sportverenigingen Lansingerland breed. Dit agenderen wij dus al voor juli. Dit heeft mevrouw Verhoef al twee maal bij de griffie overlegd. De voorzitter: Dat kan ik bevestigen, meneer Xhemaili. Excuses voor het misverstand van mijn kant. De heer Xhemaili: Geen punt, helder. Niet veel aan toe te voegen in mijn tweede termijn. Wat ook andere fracties hebben gezegd: een onderzoek naar een eventueel vierde sportcomplex kan nooit kwaad, om te kijken hoe dat in de trend verhoudt met de ontwikkelingen van Lansingerland. Niet alleen kijken naar landelijke ontwikkelingen, maar ook echt lokaal kijken wat er gebeurt de komende 10, 20 jaar. Een onderzoek is geen slecht idee. Wat betreft de prestatiesport, wat de PvdA en mijzelf betreft, is dat geen slecht uitgangspunt om daar ook rekening mee te houden, want prestatiesport is geen topsport. In de verschillende notities staat al overduidelijk dat topsport in de randgemeenten gebeurt. Maar als een vereniging iets meer prestatiesport wil beoefenen, dan moet het wel de mogelijkheid kunnen bieden ook in Lansingerland. De heer Buijs: Ik kijk een beetje op van uw opmerking, dat die ronde tafel al twee keer is aangevraagd bij de griffie. De heer Xhemaili: Een brede hoorzitting. De heer Buijs: Hoe we het ook noemen. Heeft u een idee, waarom dat twee keer moet worden aangevraagd bij de griffie en dat het nog steeds niet in gang is gezet? Of is dat een verkeerde interpretatie en is het wel degelijk in gang gezet? Ik krijg juist de indruk, dat andere partijen hier ook niets van wisten en dat het tot problemen in de planning zou leiden. Ik ben benieuwd. De heer Xhemaili: Dat is een goede vraag, ik heb daar niet direct een antwoord op, hoe het proces verlopen is. Dat antwoord moet ik u schuldig blijven. De heer Lieverse: Mijn vraag aan de heer Xhemaili was de volgende. De wethouder reageerde op deze eventuele hoorzitting om aan te geven, dat dat niet handig is om dat tegelijk te laten lopen met een nieuw accommodatieplan wat ons voorgelegd wordt. Bent u er dan dus voor, dat het accommodatieplan langer op zich laat wachten. De heer Xhemaili: Niet perse voor, maar als het parallel is, kan het worden georganiseerd om breder input op te halen. Ik zie dan geen bezwaren om dat ook te organiseren, parallel aan het vast stellen van het accommodatieplan. Dat betekent niet dat het gelijk een vertraging oplevert. Het is juist een verrijking voor de inhoud daarvan. De heer Hoppenbrouwer: Het is bij de commissie samenleving al

langere tijd bekend dat de PvdA dit verzoek heeft ingediend. Mogelijk komt dat omdat u niet altijd mee doet. U bent van harte welkom overigens, dank voor uw bijdrage, maar het is echt geen onbekende vraag. Ik had eigenlijk verwacht, dat het in het proces meegenomen zou worden. Mevrouw Verhoef: Ja, ik wilde nog even verduidelijking geven, maar de heer Hoppenbrouwer heeft het netjes en goed uitgelegd. De heer Xhemaili natuurlijk ook. Ik wil ook geen zwarte piet naar de griffie toe spelen. Ik heb alleen de griffie er een aantal keer aan herinnerd. Het was mij wel duidelijk dat het over de zomervakantie heen getild zou worden. Dus ik heb er gewoon achteraan gezeten, maar verder gaat het proces zoals gepland via agendacommissie en de griffie, die daarbij kan faciliteren. Wij hebben door gekregen, dat 16 december mogelijk een datum zou kunnen zijn, als de agendacommissie daarmee instemt. Die datum moet nog worden vast gesteld. Dank u.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Dank u wel, voorzitter. Van de ronde tafel of de hoorzitting laat ik dan verder bij de commissie en de griffie. Verder ben ik oprecht blij, dat we dit nu bespreken, want ik denk dat we niet zo heel veel verschillen met de sportverenigingen over het proces en hoe we het moeten lopen. Ik denk dat het logisch is, dat op het moment dat wij komen met de trends zoals ze landelijk zijn en zoals wij ze van de sportbonden overnemen en we leggen die naast de ontwikkelingen van Lansingerland, dan kan het natuurlijk altijd zijn, dat sportverenigingen daar anders in zitten. Daarover zijn we dus in gesprek en dat liet zich wat ophouden door corona, maar we zijn op dit moment gewoon weer in gesprek met de verenigingen om te kijken hoe zij aan hun cijfers komen en hoe wij aan onze cijfers komen. Wat ik een plus vind van dit debat is, dat u eigenlijk zegt: als blijkt uit die trends dat de capaciteit op een sportpark tekort is, laat het ons dan weten, want dan kunnen we eventueel overwegen of er een extra sportpark nodig is om aan te sluiten bij de groei van Lansingerland. Dus ook op die manier zou ik hem willen blijven benaderen. Kijk wat er nodig is, kijk wat er is en wat er nog aan capaciteit is op de huidige sportparken, kijk ook tussen de drie kernen en benoem het ook als dat er niet is, want dan is er misschien wel bij de raad ruimte om serieus na te denken over een vierde sportpark. De heer Hoppenbrouwer: U bent blij met de overweging van dat sportpark, die vierde, sorry, meneer Lieveerse. Kijk wat nodig is enzovoorts. Maar hebben wij überhaupt in onze plannen een locatie eventueel op ons netvlies als dat er zou komen? Stel dat uit uw berekening komt, wat er mogelijk zou kunnen zijn, een nieuw sportpark, hebben we daar dan überhaupt ruimte voor? Wethouder Van Tatenhove: Ik heb daar nog zo geen plaatje bij op mijn netvlies. Dat heeft ook te maken met het feit, dat we bezig zijn geweest met het inventariseren van de groei versus de capaciteit. Ik noem toch even een voorbeeld. Een voetbalvereniging heeft kunstgrasvelden en grasvelden. Twee jaar geleden hebben we met (..) om tafel gezeten, want zij hadden een hoofdgrasveld, wat ze heel graag wilden ombouwen naar een kunstgrasveld, omdat dat vaker bespeelbaar is. Zo'n kunstgrasveld heeft gewoon veel meer capaciteit, zowel in training, vooral in training, als in spel, dus dan heb je ineens veel meer mogelijkheden om een stukje wachtlijst op te vangen. Dus zo is het opbouwen van grasvelden naar kunstgrasvelden capaciteit verhogend zonder dat het extra ruimtebeslag in zich heeft. De heer Hoppenbrouwer: U heeft het over trainen. Het gaat om de wedstrijden. De trainingscapaciteit kan je oplossen op die manier, helemaal eens, maar dan heb je nog niet de wedstrijden opgelost. Wethouder Van Tatenhove: Klopt, dus we moeten dat allemaal berekenen. We hebben in Bergschenhoek inderdaad ook 2 jaar geleden een veld terug gekregen, dus daar is nog capaciteit aan de andere kant van die weg, die op dit moment onbenut is. Maar op het moment dat al die capaciteit binnen de huidige parken benut is, dat is wat ik zei, dan proef ik dat u zegt: dan moet u er geen hek omheen zetten, wethouder, dan moet u ons melden dat er misschien wel meer capaciteit t.z.t. nodig is dan op dit moment te realiseren is binnen de huidige parken. Dan is er, denk ik, geen andere optie dan een vierde park, als het binnen de huidige parken niet kan. Op die manier zou ik het willen benaderen. De heer Hoppenbrouwer: Mijn zorg is, wat de heer Hoek terecht zegt, dat er geen locatie is. We zijn sowieso verbonden aan bestaande sportparken. Als die uit hun jasje groeien, kunnen we dus geen kant op. Wethouder Van Tatenhove: Daarom is het goed om nu een accommodatieplan uit te werken, want dan kijken we vooruit tot 2030, tot we bij de groei zitten tot 75.000 inwoners. Dan weten we ook of we wel of niet nog zo'n stap moeten zetten. De heer Buijs: Het CDA vindt het echt te vroeg om vooruit te lopen op dat accommodatieplan, evenmin op de uitkomsten van aanvullend onderzoek over een eventueel vierde park. Heeft de wethouder ook gehoord van de suggesties die vanavond gedaan zijn om meer flexibiliteit in te bouwen, de benutting van die velden, in het onderling opvangen van wachtlijsten, veldbezetting. Ik heb u daar zijdelings iets over horen zeggen, maar heeft u dat echt op het netvlies? Is het ook onderdeel van dat onderzoek bij het accommodatieplan en eventueel verdere stappen? Dank u wel. Wethouder Van Tatenhove: Ja, meneer Buijs, want het is zelfs één van de uitgangspunten, die zijn besproken vorig jaar in de commissie. Dat betekent dat als een sportclub in de ene kern vol zit, dat er verwezen zou kunnen worden naar een ruimte in een andere kern. Dus ja, daar wordt naar gekeken. Verder is het wel goed om te constateren, dat een voetbal bijvoorbeeld altijd op hetzelfde moment gebeurt. Dus dan kan een voetbalveld donderdagochtend om 11.00 uur wel leeg zijn, maar dan is er geen wedstrijd te spelen, omdat alle kinderen op zaterdag spelen. Je hebt dus

ook een piekbelasting op alle velden op hetzelfde moment. Dat is, denk ik, waar de heer Hoppenbrouwer net aandacht voor vroeg. Wedstrijden spelen bijna alle clubs op hetzelfde moment, dus dan heb je weinig uitwijkmogelijkheden. Daar moeten we dus in het onderzoek oog voor hebben. Daarom is het aan de ene kant de groei, de populariteit van de sport en aan de andere kant het gesprek met de verenigingen over atypische ontwikkelingen in Lansingerland ten opzichte van landelijke of regionale ontwikkelingen. Daarmee wil ik het eerste punt afsluiten. Het punt van de prestatiesport, daar proef ik wat verschil in de commissie, dus het lijkt me goed dat we er bij dit accommodatieplan in elk geval even naar kunnen kijken, want het was natuurlijk niet iets wat op het netvlies stond, want we hebben het in de visie alleen gehad over breedtesport versus topsport en dit zit er wat tussenin, waarbij we HBR als voorbeeld hebben: het gebeurt af en toe wel in Lansingerland. Dus het lijkt me goed, dat we hierin in het accommodatieplan nog wel aandacht besteden, ondanks dat het niet in de uitgangspunten stond. Ik denk dat we dit toe kunnen voegen aan de uitgangspunten, dat we daar ook naar kijken. De heer Hoppenbrouwer: De wethouder doet een toezegging als het gaat om prestatiesport. Daar was ik even naar op zoek. Om mezelf ook minder werk te gunnen met moties vreemd aan de orde. Als u op diezelfde trant kijkt als hetgeen u gezegd heeft als het gaat om het nieuwe sportpark, dan denk ik dat wij voldoende hebben afgesproken, dat u dat ook meeneemt als aanvulling op het sportpark. Ik hoop dat dat als toezegging kan worden opgenomen, dan is iedereen weer tevreden. Wethouder Van Tatenhove: Wat mij betreft is dat akkoord, meneer de voorzitter, want zo bedoelde ik ook het eerste punt dat meneer Hoppenbrouwer in bespreking heeft gebracht. Ik denk dat het accommodatieplan het plan is waar je dat moet verkennen, wat we nodig hebben en of het wel of niet past. Dit is wat ik erover had willen zeggen.

De voorzitter: Dat was een extensieve bespreking, maar volgens mij zijn er al een paar horloges gelijk gezet. Hartelijk dank.

5.b Voortgangsbrief veranderopgave jeugdhulp

Mevrouw Draak, VVD: De gemeenschappelijke regeling jeugd, de voortgangsbrief over de veranderopgave. Zoals ik had verwacht, zat daar weinig nieuws in. Ik wil me even beperken tot wat me eraan is opgevallen en waar ik van de wethouder wat verduidelijking mogelijk zou willen. Er wordt gesproken over een nieuwe landelijke verplichting voor een regiovisie. Ik vroeg me echt af wat dat nu meer is dan wat we al doen in de gemeenschappelijke regeling jeugd? Als we naast alle afstemming en alle plannen, die we al lokaal doen en met de gemeenschappelijke regeling, ook nog weer naar een regiovisie moeten, dan denk ik persoonlijk: hoeveel tijd gaat dat weer kosten en wat hebben we eraan? Dat zou ik graag willen weten. Als ik ook even kijk naar de reactie van de GRJR op onze zienswijze, blijft bij mij wel een beetje het gevoel plakken, dat onze invloed op die gemeenschappelijke regeling best wel heel beperkt is. Je gaat met erg veel gemeenteraden je zienswijze indienen, dat wordt dan in een paar regels beantwoord en toch terzijde geschoven. Ik maak me eigenlijk zorgen over wat nu onze inspanning in Lansingerland ons gaat brengen als we, gezien de berekenmodellen, toch wel erg weinig invloed hebben op de gemeenschappelijke regeling, terwijl daar echt veel geld naartoe gaat. Dat is ook uit de begroting gebleken. Ik heb in mijn aantekeningen nog opgeschreven: als wij door al onze goede acties door dichtbij de kinderen te helpen met JOS op school en met praktijkondersteuners bij de huisartsen, ik ben er echt van overtuigd, dat die aanpak, dat je op korte termijn hulp geeft en direct bij het kind en de ouders de hoogste nood oplost, dat dat echt goed gaat werken. Maar als de omliggende gemeenten dat niet doen, gaat dan niet alsnog in de middelen en het solidariteitsmodel, dat in de gemeenschappelijke regeling zit, onze inspanning verloren? Het is misschien negatief bekeken, maar ik bedoel eigenlijk juist: wij doen het naar mijn idee zelf als gemeente erg goed, hoe zit dat dan ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling jeugd, terwijl het rijk eigenlijk zegt: eigenlijk moet je wel verplicht heel veel regionaal doen. Dan heb ik nog een laatste, specifieke vraag over een aanbieder, die specialistische GGZ doet en jeugd met een beperking, daar wordt iets over besproken en dat dat iets met de kosten doet. Daar wordt eigenlijk geen oordeel aan toegevoegd. Het levert een stijging van de kosten op, maar levert het nou ook een verbetering van de hulp op of niet? Dat zou ik eigenlijk graag willen weten van de wethouder. Tot zover.

De heer Buijs, CDA: We bedanken het college voor de voortgangsbrief. Het is echt belangrijk dat we voortschrijdend inzicht hebben in die planning en control cyclus. Kernwoorden zijn wat ons betreft laagdrempeligheid en maatwerk. Daar is inzet en de nodige aandacht voor nodig qua financiën als richting de resultaten. We vragen ons echter wel af of het college de motie nu tot zijn einde heeft doen komen, zoals de tekst lijkt te suggereren over de planning en control cyclus of dat deze planning en control cyclus zonder einddatum is ingezet. Dat laatste zou uiteraard onze voorkeur hebben en ook de intentie van de motie onderschrijven. Nu bevat de voortgangsbrief vooral een analyse van de uitkomsten, zeg maar de aantallen zorgtrajecten. Het college doet een aanzet om het aanbod van dienstverleners onder de loep te nemen. Dat hebben wij als CDA al vaker gevraagd. Met hoeveel contractpartijen hebben we afspraken? Is in elk contract afgesproken, dat er altijd een evaluatie plaats vindt? Het CDA is blij dat hier nu in de voortgangsbrief voor het eerst concrete voorstellen zijn opgenomen. We vragen ons af: wat

is het effect van die sterkere aanbodsturing geweest? Het college heeft het wel over een sterkere aanbodsturing en over zakelijker leveranciersmanagement, maar wat is dat? Ook dat er steviger op casus en contractniveau wordt gestuurd en dat we de monitoring opschroeven. Het klinkt allemaal super goed, maar hoe wordt dat dan praktisch gezien gedaan? Daar zijn we wel benieuwd naar. Dan zijn er in de eerste zes maanden al effecten waar te nemen. Om hoeveel mensen gaat het? De cijfers graag. Hoe groot is de verandering? Het staat te lezen op pagina 2, maar het wordt weinig concreet en dat zouden we heel fijn vinden. Ook die inhaalvraag, het effect van corona. Wanneer is dat bekend? Wordt er al op geanticipeerd? Dat zouden we wel willen weten. Tot slot een compliment voor de inzet van de praktijkondersteuners. Terecht dat er aandacht voor is in de lokale pers, dat de wethouder dit heeft ingevoerd. Fijn dat ook de basisscholen dit als meerwaarde zien. Dat is mijn afronding. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Voor ons ligt de voortgangsbrief. Ik ben het helemaal met mevrouw Draak eens: het bevat weinig spectaculaire nieuwe dingen. Het is een beetje voortborduren op en weinig echt nieuws. In ieder geval zijn we wel in afwachting van de regiovisie, die vanaf januari 2023 gepresenteerd zal worden. Daarbij is het wel heel belangrijk hoe de beschikbaarheid en continuïteit van onze jeugdhulp geborgd wordt, want dat is wel een hellend vlak, waar we ons op begeven. Als we niet uitkijken vindt er onder financiële druk een soort uitholling plaats, waar ik wars van ben. Het is dan ook goed, dat de inspanning blijft om ook in Den Haag het verhaal te vertellen dat het prima is dat wij onze jeugd willen helpen, maar dat de zak met geld, die erbij hoort, nog steeds niet toereikend is. Dat is geen klagen, maar dat is wel puur de realiteit en nu komen wij er in Lansingerland nog redelijk af. Complimenten voor alle nieuwe zaken, die inmiddels steeds meer handen en voeten krijgen. Dan heb ik het over de (...) toepassing jeugdwet, de praktijkondersteuners, de jeugdcoaches. Daarvoor complimenten. We hopen uiteraard, dat dat ook zijn gevolgen gaat hebben. Met betrekking tot het hele coronaverhaal, dat was ook een heel belangrijk item in onze zienswijze, vind ik het een beetje te kort door de bocht om daar niets over te vermelden nu. Als je ziet, dan kijk ik naar mijn eigen vak, hoe weinig doorverwijzingen naar het speciaal onderwijs zijn vanwege die coronacrisis, kan ik me voorstellen dat de cijfers die in deze brief gepresenteerd worden, de teruglopende aantallen, ook een gevolg is en kan zijn van corona. Tot slot wil ik nog de aandacht vestigen op het feit dat wij ooit hebben gezegd: we praten niet over jeugd, maar met jeugd. In het kader van de midterm review, die eraan zit te komen, zou ik dit ook een belangrijk onderwerp vinden om met jeugd te bespreken. In hoeverre word je nou geholpen door het aanbod dat er nu vanuit de gemeente geboden wordt? Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: We zijn heel blij met deze uitgebreide rapportage, met de vele cijfers die ook een heel goed beeld geven van wat er aan het gebeuren is. Uiteraard jammer, dat er enige vertraging is door de coronacrisis, ook voor wat betreft het aanstellen van jeugd POH's. Goed, wat meneer Buijs ook zegt, dat daar wel aandacht aan gegeven wordt, ook in de media, zodat mensen weten wat er gebeurt, wat de huisartsen aan het doen zijn, waar wij als raad voor gekozen hebben. Een paar opmerkingen v.w.b. de rapportage, die ingaat op de inhoud ervan. In de media wordt steeds meer gesproken over het in de knel komen van de zwaardere zorg, de heer Hoek doelde daar misschien ook wel een beetje op, omdat zoveel kinderen te maken hebben met de lichtere zorg. Voorheen was het 1 op 20, toen op 1 op 10, nu al 1 op 6 tot 7 van de kinderen die met een vorm van begeleiding te maken hebben, waardoor het te vrezend is, dat de zwaardere zorg in de knel zou kunnen komen. Een ander punt is, dat is een aspect dat in deze rapportage nog niet meegenomen is: hoe lang is het raadzaam om bij onze samenwerking met de jeugdhulp Rotterdam Rijnmond te blijven? Gisteren stond in het AD, dat de zogenaamde Waterweg-gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis nu overwegen om hier uit te gaan stappen. In hetzelfde artikel stond dat de Rotterdamse wethouder Bockoven hier bezorgd over is. Dat snap ik wel vanuit haar standpunt, maar deze gemeenten geven aan: wij kunnen het waarschijnlijk beter en goedkoper. Ofwel, de vraag aan de wethouder of zij minstens contact wil opnemen met haar collega's in deze gemeenten, wat hun beweegt, hoever ze hiermee zijn en of ze inderdaad hier realistische ideeën over hebben. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Allereerst willen wij ook het college bedanken voor deze brief. Fijn dat u ons meeneemt in de voortgang m.b.t. de veranderingen in de jeugdzorg en de veranderopgave, die daar ligt. Een aantal zaken viel ons op. De genoemde regiovisie. Enerzijds is het goed dat er een inhoudelijke visie komt op regionaal niveau op dat onderwerp, maar we doen al heel veel regionaal. Onze zorg is nog wel even, als we dat tegelijk met 15 gemeenteraden gaan doen, dan moeten we er wel voor zorgen dat onze inbreng er sterk genoeg in naar voren komt. Dat is toch ook altijd wel iets wat je in de gaten moet houden. De inhoud weerspiegelt goed onze visie, zoals verwoord in het beleidsplan 'versterken van veerkracht'. We vinden het ook goed, dat er meer wordt gewerkt aan meer principiële keuzes t.a.v. ondersteuning. Misschien een taaldingetje, maar bij het lezen viel mij de volgende zin op: bijvoorbeeld dat we niet het probleem oplossen van wie structureel hulp nodig heeft, maar dat we hun leren omgaan met de problematiek. Ik snap de intentie van de zin, dat is: maximaal het eigen vermogen stimuleren, eigen verantwoordelijkheid, wat mensen wel kunnen en hen helpen daarmee dingen op te pakken. Maar

het idee dat wij niet het probleem oplossen van wie structureel hulp nodig heeft, dat klonk mij een beetje kil in de oren. Misschien aandacht hiervoor in een volgende versie. Verder nemen we er kennis van, dat een aantal ingezette veranderingen ook al onderdelen blijken te sorteren op een aantal aspecten, daar zijn we blij mee. We zien wat hoopvolle signalen. Verder m.b.t. het regionale niveau is het goed om de inkoop, kennis en krachten zoveel mogelijk te bundelen. Daar wil ik graag een aspect aan toevoegen en dat is transparantie. Voor de mensen, die de online publicatie Follow the Money lezen, weten dat er veel te doen is rond zorg inkopen door gemeenten, in hoeverre dat effectief is, of ze teveel of te weinig betalen, of zorgaanbieders zich wel of niet verrijken. Ik zou graag willen meegeven aan de wethouder om ook die transparantie mee te nemen in de regionale aanpak. Met andere woorden: dat we met elkaar kunnen vast stellen wat gemeenten inkopen, bij welke leveranciers, voor hoeveel en wie welk marktaandeel heeft, zodat we daar een beeld van krijgen. Dan kan je ook eventuele misstanden eerder signaleren. Daar wil ik het voor de eerste termijn bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Wij zijn blij met de tot nu toe positieve ontwikkelingen en de bijdragen die de jeugdcoaches en praktijkondersteuners leveren. De zorguitgaven lopen op, het is dus terecht om via de veranderopgave jeugdhulp een nieuwe koers in te slaan. Maar wij hopen toch echt wel, dat het bieden van goede jeugdhulp, wat een zorgplicht is van gemeenten, voorop staat en dat de kwaliteit van jeugdhulp niet stagneert. In de veranderopgave komt de kritische meekijkende blik van de gemeente en de nieuwe mindset sterk naar boven. De insteek van het college is om jeugdigen en ouders te helpen leren omgaan met de beperking of problematiek in plaats van dat de gemeente aanbieders die problemen voor hen proberen op te lossen. Stel, een kind heeft een bepaalde behandelingstraject van 20 sessies doorgelopen, maar dat blijkt nog niet voldoende te zijn. Wordt dit kind dan niet meer behandeld? Wordt er dan enkel nog geleerd om om te gaan met de beperking, omdat de gemeente geen factuur binnen wil krijgen van 30 behandel sessies? Wij vroegen ons af hoe dit in elkaar steekt. In 2020 is een toename te zien van aantallen als gevolg van de wachtlijstproblematiek bij regionale zorg in natura. De stijging van het aantal cliënten of de complexiteit van de vrager zorgen ervoor, dat de budgetplafonds die aanbieders hebben steeds eerder bereikt worden. Die leiden op hun beurt weer tot cliëntenstops, die leiden weer tot wachtlijsten, terwijl andere aanbieders nog wel plek hebben. Via de PGB-zijroute krijgen kinderen dan alsnog hulp, wat positief is, maar er wel voor zorgt dat er hogere uitgaven zijn op de PGB-regeling. Die wachtlijsten zorgen dus voor een stijging van het aantal PGB's. Wanneer er gesproken wordt over een kritische blik, dan moet er echt iets worden afgesproken met de aanbieders.

De heer Xhemaili, PvdA: Er wordt op allerlei manieren door rijk, GRJR en gemeenten zelf gewerkt aan het hanteerbaar maken en houden van de uitgaven voor jeugdhulp. Dat is positief en dat blijkt ook uit de voortgangsrapportage of -brief veranderopgave jeugdhulp. Echter, er zit mij iets dwars, namelijk: het uitgangspunt van het college op basis van beleidsplan 'versterken van veerkracht' is ondersteuning bieden die nodig is, maar daarbij sterk vasthouden aan de wettelijke kaders en niet langer inzetten op het oplossen van problemen voor wie het structureel nodig heeft, maar dat we hen leren omgaan met de problematiek. Dat klinkt een beetje als: aan hun lot overlaten, je ziet maar hoe je je problemen oplost. Terwijl zij juist personen zijn, die heel erg hulp nodig hebben. Mijn fractie vindt het bijzonder gevaarlijk, want vaak is er wel een oplossing te vinden. Een slappe houding kan kinderen voor de rest van hun leven tekenen en de kans op een normale participatie in de maatschappij verkleinen. Mijn kernvraag aan het college c.q. wethouder is: waarom zijn in het eigen kracht verhaal een terugtrekkende overheid, terwijl juist nu, gezien de omstandigheden waarin we ons bevinden, breed wordt geroepen om een sterke overheid te hanteren. In het verlengde hiervan hebben wij onze zorgen over nieuwe lokale inkoop om de verandering van mindset te faciliteren. In het verlengde van het vorige punt eigenlijk. Ze bedoelen hier veranderen van mindset van oplossen naar leren ermee om te gaan. Het bezwaar, dat mijn fractie ziet: als je je inkoopbeleid nu al aanpast aan de veranderde mindset, die nog in de hoofden van gemeenten zit maar nog niet in de praktijk is geland en misschien ook wel niet eens acceptabel is, wat gebeurt er dan? Vraag aan de wethouder: wat heeft die verandering van mindset bij de inkoop voor gevolgen voor hulp, die je aan zwaardere gevallen wilt bieden? Begin je niet te vroeg met het afschalen van hulp dan? In Trouw stond op 5 oktober een artikel: belangrijke jeugdzorginstanties gaan omvallen, terwijl kleine aanbieders grote winsten boeken. Ruim 1400 kleine, vaak nieuwe aanbieders van bijvoorbeeld dyslexie hulp of andere eenvoudige zorg maken gemiddeld 35% winst. Ondertussen gaat het financieel slecht met de helft van de belangrijkste jeugdzorginstanties of organisaties, o.a. verantwoordelijk voor pleegzorg en crisishulp. Een derde draait verlies, volgens branchevereniging Jeugdzorg Nederland staat het fundament van de jeugdzorg op instorten. Wat vindt de wethouder hiervan? Dit is eigenlijk in het verlengde van wat de heer Lieveerse zojuist ook benoemde. Dat de zwaardere hulp in problemen verkeert. Daar moeten we echt rekening mee houden bij het verlenen van zorg aan onze jeugdigen, die het echt nodig hebben. Dus niet leren omgaan met problemen, maar echt goede hulp bieden voor onze kinderen. Dank u wel.

De heer Crielaard, L3B: Deze week waarschuwde Jeugdzorg Nederland, dat het fundament van de jeugdzorg op instorten staat. Ik hoorde net de heer Xhemaili en de heer Lieveerse daar ook al aan

refereren. De grote jeugdzorgorganisaties, die de gemeenten het hardst nodig hebben, staan op instorten, terwijl de kleine aanbieders veel winst maken. Volgens Jeugdzorg Nederland betalen gemeenten vaak dezelfde tarieven voor eenvoudige en complexe hulp. Volgens hoogleraar Annemiek Harder is dit een recept voor verlies. Ik ben daarom erg benieuwd hoe we in Lansingerland sturen op de samenwerking met zorgaanbieders, zoals Lansingerland trachtte te voorkomen, dat zorgaanbieders omvallen. Kan de wethouder hier licht op laten schijnen? Het is verder goed om te lezen, dat er een grotere aanspraak wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en de inzet op de verandering van mindset, beginnend met o.a. de dyslexie zorg en preventie. Dit punt werd ook afgelopen dinsdag aangekaart door de Tweede Kamer. Er werd o.a. gevraagd naar de reikwijdte van de lichte zorg, of dat niet de pan uit is gestegen. En laagdrempelige zorgfinanciering mag niet ten koste gaan van complexe zorg. Als ik de voortgangsbrief lees, dan krijg ik de indruk, dat wij hier in Lansingerland daar wel alert op zijn. De heer Xhemaili had het net over: mensen aan hun lot over laten. Ik denk dat als je gaat proberen mensen te helpen om met hun dyslexie om te gaan, dat dat niet perse is iemand aan zijn lot overlaten. Ik ben het er echter wel mee eens, dat we er uiteraard voor moeten zorgen, dat iedereen in ieder geval passende hulp krijgt als zij aan de bel trekken. Dat we met elkaar alert blijven, dat de menselijke maat niet in het geding komt door kostenbeheersing. Dan de verplichting van het opstellen van een regiovisie. De VVD en D66 refereerden er ook al aan. De huidige visie van de GRJR is een optelsom van de beleidsvisies van 15 gemeenten. Kennelijk komt daar dus een regiovisie bovenop. Wat L3B betreft volstaan we zoveel mogelijk met de huidige visie van de GRJR en dienen we niet teveel tijd te verliezen aan deze nieuwe verplichte regiovisie. We zijn erg benieuwd hoeveel budget er in 2020 en 2021 is uitgegeven en begroot voor het doen van onderzoek naar jeugdhulp. Hoeveel onderzoeken zijn dat? Kan de wethouder toelichten in hoeverre deze onderzoeken ook bijdragen aan de kostenreductie? We zijn ook benieuwd hoe de raad en het college aankijken tegen zero based begroten van de jeugdzorg over 2022. De begroting van de jeugdzorg vanaf nul opbouwen aan de hand van de geldende ambities kan wellicht helpen om zicht te krijgen waar de pijn precies zit. Al met al ziet L3B positieve ontwikkelingen in de veranderopgave en het voorlopige positieve resultaat van de JOS'ers en de aangepaste mindset, maar laten we met elkaar wel alert blijven, dat we de menselijke maat niet uit het oog verliezen.

De voorzitter: Ik wil de wethouder vragen om in haar antwoord zich vooral te richten tot dit onderwerp en datgene wat in Lansingerland speelt.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: U haalt me de woorden uit de mond. Het is heel breed en het probleem is, dat ook wat we in de regio doen ook wel te maken heeft met Lansingerland. In de regio worden ook gewoon Lansingerlandse kinderen geholpen. Sterker nog: in de regio roep ik altijd: er zijn geen regionale kinderen, elk kind heeft gewoon een woonplaats en komt dus uiteindelijk gewoon uit één van onze 15 gemeenten. Maar we hebben iets met die regio te doen, daarom wil ik daar maar even beginnen, omdat een aantal punten aan bod kwamen. De regiovisie. Ik herken wel wat u zegt: er is al heel veel wat we in de regio hebben vast gelegd, laten we hier niet teveel tijd aan verspijken. Ik kan u vertellen: er is in de zomervakantie heel hard gewerkt aan deze regiovisie door 15 gemeenten. Dus niet door de uitvoeringsorganisatie, maar door 15 gemeenten. De bedoeling is dat er in oktober/november een consultatieronde komt bij al die 15 gemeenten, waarin wordt besproken wat er in die regiovisie staat. En dat er dan aan het eind van het jaar of begin volgend jaar een versie naar u toe komt, want elke gemeente moet zijn akkoord geven op die regiovisie. Die consultatieronde is dus vooral bedoeld om aan de voorkant nog input uit de 15 gemeenten in mee te krijgen, zodat het daadwerkelijk in de regiovisie een plekje kan krijgen. Op zich is die regiovisie best wel een mooi moment om ook de klokken weer eens gelijk te zetten, want we zijn sinds 2015 5 jaar onderweg. We hebben elkaar de nieren geproefd, we weten wat we samen moeten doen, omdat het beter is, omdat het heel specialistische hulp is, die je als gemeente in je eentje eigenlijk niet kunt inkopen. En we hebben inmiddels ook een beter idee, wat we liever lokaal zouden doen of wat een aantal gemeenten liever lokaal zou doen. Dan kom ik gelijk maar even bij het punt van MVS, want anders had ik dat straks bij de mededelingen willen doen. De subregio van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam is geparticipeerd in de regiovisie. Is ook blij met de regiovisie, zoals er nu al wordt gewerkt. Heeft ook meegedacht over een nieuw inkooptraject en hoe we dat dan vorm zouden willen geven, maar heeft er gisteren voor gekozen in de drie colleges om aan hun raden voor te stellen om te onderzoeken of ze uit willen treden uit de GR. Dat zal dan waarschijnlijk voor een deel zijn, omdat een deel van de hulp echt zo specialistisch is, dat je daarvoor moet samenwerken. Ze moeten nog verkennen hoe ze dat dan precies doen. Maar feit is, dat hun colleges hebben gezegd: we sturen een voorstel aan de raden om gedeeltelijk uit de GR te treden. Ik denk niet, dat dat perse voor ons een voorbeeld zou moeten zijn, in reactie op een aantal van u, die dat aan de orde stelt. In de regiovisie en in de inkoopstrategie kan je heel goed bepalen wat je lokaal kan en wat ook beter is om lokaal te doen en wat je beter regionaal kan doen, omdat het voor de continuïteit van de zorg gewoon nodig is, dat je dat op een ander schaalniveau organiseert dan een lokale gemeente. Wat ook een soort

open deur is, is dat er landelijk een tekort is en dat heel veel gemeenten in Den Haag op de deur bonzen. Ook van ons gaat af en toe een signaal naar Den Haag: we komen er gewoon aan tekort, doe er iets aan. Dan nog even de regio n.a.v. een opmerking van mevrouw Draak. We hebben in de regio afgesproken, dat we verrekenen met de vlaktax systematiek. Dat betekent dat we in het jaar, waarin de kosten worden gemaakt solidair zijn met zijn vijftienen, maar dat we uiteindelijk betalen voor onze eigen kinderen. Dus als wij het heel goed doen in het lokale veld en als onze JOS'ers en POH'ers ervoor zorgen dat kinderen met gesprekken gewoon in Lansingerland geholpen zijn en daardoor niet of voor minder gesprekken door hoeven naar specialistische jeugdzorg, dan hebben we daar dus voordeel van. Als een andere gemeente niet zo goed zijn best doet en die heeft in dit jaar meer specialistische zorg nodig, wat betaald wordt door de regio, dan betalen we in dit jaar mee aan die duurdere zorg van die gemeente, maar in onze betaling over 2 jaar hoeven wij minder inleg te doen, omdat wij alleen maar worden afgerekend voor onze eigen kinderen. Dus er zit alleen solidariteit in het jaar waarin het gebruikt wordt, maar we betalen niet voor de kinderen van een ander. Dat is misschien om mevrouw Draak gerust te stellen. Dat we laten zien dat er wachtlijsten zijn en dat er dan lokale aanbieders zijn die daar in dat gat springen of in die wachtlijsten, dat is aan de ene kant mooi, want de kinderen worden dan eerder geholpen. Aan de andere kant: het is een ondernemer die hulp aan jeugd met een beperking aanbiedt, hij biedt dan nu dus ook andere zorg aan, die hij eigenlijk niet had ingekocht. Dus het levert een besparing op, op je specialistische zorg in het jeugdregiodeel, maar het is dan lokaal wel duurder. Het vertekent de eventuele afname op het regionale deel, omdat het lokaal opgeplust wordt. Het is wel heel technisch, maar het was een technische vraag van mevrouw Draak. Meerderen gaven aan, dat ze tevreden zijn over de start van de POH'ers en de JOS'ers en ik deel die vreugde. Ik heb onlangs met één van de eerste JOS'ers een gesprek gehad. Als ik hoor hoe goed zij benaderbaar zijn door ouders, maar ook bereikbaar zijn voor kinderen, dan denk ik dat het echt een heel goede keuze is geweest, een goed besluit van de raad om daar ruimte voor te maken. Ze zijn laagdrempeliger dan het maatschappelijk werk en ze kunnen in die zin kinderen en gezinnen eerder en beter helpen. De eerste POH is opgestart en ook daar hebben we goede verwachtingen van, ook omdat de zorgaanbieders heel positief staan tegenover de POH'ers. Dat is echt wel een plus, dat wij er enthousiast over zijn en dat de huisartsen ermee samen willen werken, maar ook dat de zorgaanbieders er tevreden over zijn, dat ze worden ingezet, dat is hartstikke mooi. Dan kom ik bij het punt van het CDA: zijn we nou klaar met het aanscherpen van de PDCA cyclus? Nee, dat zijn we nog niet. We zoeken gewoon nog verder, naar hoe we nog beter en scherper het inzicht kunnen vergroten voor onszelf, maar ook voor u als raad. We blijven daarin ook zoeken naar hoe we zowel aanbieders kunnen aanspreken als met de partijen in het veld kijken waar we kunnen verbeteren. Dus we doen startgesprekken, we doen evaluatiegesprekken tussendoor, we doen evaluatiegesprekken aan het eind. En dat gebeurt lokaal ook voor de aanbieders die regionale hulp leveren. Dat is echt wel een verschil met het verleden. Dus we hebben nu ook lokaal contact met de aanbieders, die regionaal gecontracteerd zijn, omdat het onze kinderen zijn. Dus we krijgen ook een beter beeld daarvan. Dan kom ik even bij meneer Xhemaili, die zich zorgen maakt, dat we de kinderen niet meer helpen (..) maar daar eigenlijk een stapje terug zouden doen. Dat is niet de bedoeling. De kinderen, die hulp nodig hebben, die krijgen die hulp, maar we kijken wel veel kritischer, of het ook brengt wat we er aan de voorkant van hadden verwacht. Als dat niet gebracht wordt in die 20 keer, dan zeggen we niet zomaar: doe maar weer een traject van nog eens 20 keer, want het is in de eerste keer niet gelukt. Maar dan kijken we heel kritisch, waarom het dan niet is gelukt om een kind daar naar toe te helpen, wat we hadden verwacht en of een herhaling dan wel het juiste antwoord is of dat we iets anders misschien beter kunnen inzetten, omdat dat een gezin misschien beter kan helpen om het probleem op te lossen of om met het probleem te leren omgaan. Maar het is altijd de bedoeling dat we zoeken wat het kind nodig heeft en dat we het kind daarbij helpen. Dan de vraag of wij ons ook zorgen maken over de grote aanbieders n.a.v. het bericht in diverse media. Ik zag het ook op Binnenlands Bestuur. Dat die grote aanbieders in schril contrast staan tot de wat kleinere aanbieders, ja, daar kan ik een paar dingen over zeggen. Dat beeld dat kleinere aanbieders het financieel beter doen, dat herkennen wij wel uit het beeld dat we nu krijgen. Het beeld is zeker nog niet compleet, want we zijn nog maar voor het eerste jaar wat dieper in allerlei cijfers gedoken. Maar het beeld van de grotere aanbieders, dat het voor hun veel complexer is, dat herken ik vooral uit discussies. Ik denk ook wel, dat daar iets klopt, anders zou het ook nooit zo breed in de krant terecht komen. Dat ligt niet alleen aan de jeugdhulp, maar dat is wel het beeld dat in de krant naar voren kwam, want grote aanbieders hebben vaak complexe kinderen, maar niet alleen kinderen die in de jeugdhulp vallen, ze hebben vaak ook nog volwassenen, ze hebben vaak ook zorg die ze leveren via de zorgverzekeraars. (...) Dat het alleen aan de jeugdhulp gewijd werd, ging mij wat te snel door de bocht. Ik ben het wel met iedereen eens, die vreest dat ze zouden omvallen, dat we dan iets missen wat een deel van onze kinderen en volwassenen echt absoluut nodig heeft om te kunnen blijven functioneren in onze samenleving. Alleen al daarom is zo'n regionaal verband, om mee samen te werken, cruciaal, want zo'n grote aanbieder kun je niet organiseren als je als gemeente alleen die zorg in zou moeten kopen. In je afspraken heb je elkaar nodig, want die zorg kost heel veel. Als je dat als gemeente ineens hebt, 1 of 2 kinderen met die zware zorg, en je bent een kleinere gemeente, dan is het gewoon niet te financieren. Dus daar heb je echt een regionaal samenwerkingsverband voor

nodig om te kunnen zorgen dat dat blijft en dat die grotere systeemaanbieders ook overeind blijven. Over inkoop en verandering van mindset. De inkoop doen we met aanbestedingen, zowel lokaal als regionaal. Dat betekent dat je nadenkt over wat we op dit moment inkopen of ingekocht hebben of dat ook is wat we in de toekomst moeten blijven gebruiken. Of de manier waarop we het in de aanbesteding hebben geformuleerd, of dat wel juist is, of dat het misschien niet veel te ingewikkeld is. Daarom zijn we bijvoorbeeld ook in de regio in gesprek met de aanbieders over het arrangementenmodel met hoofdaannemers en onderaannemers. Als dat heel ingewikkeld werkt, dan moet je ook nadenken of dat de manier is waarop je wil aanbesteden. Zoiets geldt ook voor: wil je dat een kind in een aantal trajecten tot een eindresultaat komt? Of zeg je dat een kind geholpen moet worden om beter te kunnen functioneren en om ook te leren hoe hij of zij eventueel moet leren omgaan met zijn beperking, of het gezin. In die zin denken we daar over na met aanbieders, hoe we daarin kunnen verbeteren en hoe we de eigen verantwoordelijkheid van ouders en van eventuele netwerken en onderwijs daar ook in kunnen gebruiken om een kind sterker en veerkrachtiger te maken en het gezin, dat erbij hoort, eveneens. Voor de eerste termijn zou ik het hierbij willen laten.

De voorzitter: U heeft veel vragen beantwoord over een onderwerp waar heel lang over door gediscussieerd kan worden, maar laten we hopen dat uw antwoorden helder genoeg waren.

Tweede termijn

Mevrouw Draak, VVD: Ik ben heel blij met de beantwoording van de wethouder. Ik heb verder niets voor de tweede termijn. Dank u.

De heer Buijs, CDA: Ik ben ook blij met de beantwoording van de wethouder. Ik zal ook blij zijn, dat de wethouder zegt nu meer aandacht te geven aan de aanbodsturing, de aanbodanalyse. We volgen de wethouder in het advies om niet zozeer nu gelijk op de fiets te springen van de Waterweg gemeenten, maar dat heel voorzichtig te bekijken. Ik heb toch nog wel de vraag, die ik wilde stellen D66. U gaf aan, dat artikel van Follow the Money, over transparantie van het aanbod. Wat wilt u daarmee zeggen? Dat u het eens bent met meer aandacht voor aanbodsturing? Ik kon die opmerking van u niet goed plaatsen. Dan heb ik nog een opmerking aan de CU, los hiervan. De heer Lieveerse gaf aan: die Waterweg gemeenten, daar zouden we contact mee moeten opnemen. Ik wil u in herinnering brengen: vorig jaar rond deze tijd hebben zowel CDA als CU aandacht gevraagd, ook voor de GGD, een gezamenlijke regeling. Bedoelt u, dat u terugkomt op die suggestie van vorig jaar? Ik snapte niet precies de samenhang met die discussie toen. Dat was mijn bijdrage. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Ik heb niet veel overige vragen meer. Ik zou wel in gesprek willen gaan met de Waterweg-gemeenten, maar dan inderdaad om te kijken hoe zij erbij zouden kunnen blijven, wat daar voor nodig is, want ik ben ervan overtuigd, dat versnippering niet meehelpt aan de oplossing van het probleem. Dank u wel.

De heer Lieveerse, CU: De opmerking die de wethouder maakte over continuïteit als een groot goed in de jeugdzorg, dat zeggen wij na. Maar het is juist als het hier zou spaak lopen, en dan gaat het niet zozeer over dyslexie zorg, daarvan kunnen wij het ons voorstellen dat de ene hulpverlener opgevolgd wordt door een ander, dat dat niet zo'n groot probleem is. Maar juist als het gaat over de specialistische jeugdzorg, zoals pleegzorg, jeugdbescherming, jeugdreclassering, als daar wel problemen zijn dan kunnen we het ons goed voorstellen, dat er gekeken wordt of die regionale samenwerking binnen de gemeenschappelijke regeling of dat het beste is om te handhaven. Dat is wat wij bedoelen met onze opmerking om in de gemeenschappelijke regeling, waar toch al onze wethouder in participeert, in het bestuur, om te horen wat deze colleges precies bedenken hierbij en wat de mogelijkheden zijn om de organisatie beter en goedkoper te laten zijn.

De heer Jonker, D66: Allereerst de vraag van het CDA. Waar ik op doelde is, dat het belangrijk is dat er actieve transparantie is met betrekking tot welke gemeenten in de regio waar we geld aan besteden met behulp van welke zorgaanbieders, welke contracten worden gegund aan welke aanbieders, zodat je een beeld kunt krijgen van hoe de markt van zorgaanbieders is, welke gelden gemeenten daaraan besteden en waar die worden besteed. Ik werd erdoor getriggerd door het artikel in Follow the Money, die nu zelfs met WOB-verzoeken aan de gang gaan bij ons en 50 gemeenten om de budgetten voor de jeugdzorg goed in kaart te krijgen. Dat we daar meer transparantie in krijgen. Ik snap dat het niet in één oogwenk gebeurd is, maar daar wilde ik graag aandacht voor vragen. Verder wil ik de wethouder bedanken voor haar beantwoording. Ik heb overigens wel het gevoel dat ze de goede intentie heeft, maar ook in het verlengde van de opmerking van de PvdA: ik vind nog steeds de formulering dat we problemen niet structureel oplossen lastig, zeker als je weet dat je in de zware categorie jeugdzorg problemen wel structureel opgelost worden. Daar ga je niet vragen aan mensen om hun eigen probleem op te lossen,

omdat dat in sommige geval gewoon helemaal niet kan. Daar is dit ook voor. Zonder daarbij te ontkennen dat we maximaal inzetten op de eigen kracht en netwerk, dat we daarin kunnen mobiliseren en activeren. Maar ik denk ook wel, dat de wethouder dat zo bedoelt, maar laten we dat dan ook in de tekst iets scherper formuleren. Daar wil ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Over dat laatste sluiten wij ons aan bij D66. Als ik het goed heb begrepen worden kinderen dus niet aan hun lot over gelaten nadat een behandelingstraject is voldaan. Dat geeft ons enigszins rust. Ik heb nog wel een vraag over de budgetplafonds en de wachtlijsten. Kan er niet een pool worden gemaakt, waar kinderen terecht kunnen komen en bij de eerste de beste aanbieder in behandeling kunnen gaan? Kunnen wijkteams daar geen rol in spelen, in het coördineren daarvan? Ik heb daar nog niets over gehoord.

De heer Xhemaili, PvdA: Laat ik voorop stellen, dat ik tevreden ben met de voortgangsbrief veranderopgave jeugdhulp. Er is al een paar keer genoemd de JOS'ers en de POH'ers. Het is zeer positief dat het zijn vruchten afwerpt. Maar toch een naar gevoel bij de formulering van 'versterken van veerkracht' ondersteuning bieden die nodig is, maar daarbij sterker vast houden aan de wettelijke kaders. Prima. Niet langer vooral inzetten op het oplossen van problemen voor wie structureel hulp nodig heeft, maar leren omgaan met de problematiek. Kijk, ik snap dat als je dyslexie hebt, dat het op zo'n manier geformuleerd kan worden, hoe erg dyslexie ook is, want is wel wezenlijk een probleem in de maatschappij. Maar als je kijkt naar de zwaardere jeugdhulp, dat nodig is, dan kan je niet 1,2,3 veronderstellen, dat men daarmee om kan leren gaan. In de woorden van de D66-collega onderschrijf ik dat het zorgvuldiger geformuleerd moet worden, om juist als overheid of als gemeente te laten zien, dat wij er zijn voor de burger, voor onze jeugdigen en dat we niet op een afstand mee kijken of het goed gaat en hen aan hun lot over laten, maar dat we echt de juiste hulp bieden met de juiste frequentie en inhoud. Dat was het voor mijn tweede termijn.

De heer Crielaard, L3B: Heel kort nog. Allereerst dank aan de wethouder voor de beantwoording van haar eerste termijn. Ik denk dat het een duidelijk verhaal is en ook een goede uitleg m.b.t. wat het precies inhoudt: we gaan niet perse oplossen, maar we gaan hen leren ermee om te gaan. Verder had de heer Jonker ook een mooie tweede termijn, waar bij ons ook bij kunnen aansluiten. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Ja, ik ga proberen om de partijen PvdA, D66 en GL gerust te stellen, want het is natuurlijk nooit de bedoeling dat we kinderen en jongeren zomaar aan hun lot over laten. Wie hulp nodig heeft, daarvoor organiseren we hulp. Dat is ook gewoon een wettelijke plicht, die de gemeenten hebben gekregen en die ik ook volledig onderschrijf, waarvoor wij ons in de gemeente en in de regio als gemeente en als zorgaanbieders inzetten. Dat staat altijd bovenaan. Dus ik ga met de schrijver van deze brief kijken hoe we die formulering in een volgende brief in elk geval zo kunnen doen, dat u zich daar niet meer aan stoort, want dat is niet de bedoeling van deze brief. Ook naar D66: eigenlijk wel mooi, dat u aandacht vraagt voor het onderzoek van Follow the Money, want wij waren één van de gemeenten die werden aangeschreven of wij daaraan mee wilden doen. Na even contact te hebben gehad met de VNG, want daar waren wij door aangewezen als een interessante gemeente blijkbaar, heb ik gezegd: kom maar op, laat maar zien. Maar toen kreeg ik een Excell-lijstje waar ik van schrok, dus dat hebben we in de organisatie wel even gedeeld: hoeveel tijd gaat ons dit kosten en willen we dan wel mee doen? We hebben contact gehad met Follow the Money en wij doen mee aan het echte onderzoek, dus wij krijgen geen WOB-verzoek. Dat misschien even ter geruststelling. We willen ook graag meewerken aan zo'n onderzoek, waarin inzichtelijk wordt hoe het er nou daadwerkelijk voor staat met de gemeenten in Nederland als het gaat om de jeugdzorg versus wat die gemeenten van het rijk krijgen voor de jeugdzorg. Dat is de bedoeling van dit onderzoek van Follow the Money. Wat misschien ook nog goed is om daarbij aan te geven, is dat we ook met aanbieders andere onderzoekstrajecten doen om te kijken of wij eerlijke tarieven doen. Dat hebben we 2 jaar geleden gedaan voor de jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond en dat hebben we nu voor specialistische zorg gedaan. Ik denk dat het ook terecht is, dat we eerlijke tarieven betalen, zowel in onze gemeente als in onze regio. Als laatste, de suggestie van GL om een pool te maken, waar alle wachtlijstkinderen in komen en om dan te zoeken hoe die kinderen zo snel mogelijk geholpen kunnen worden, daar zijn we op 2 manieren mee bezig. De langste wachtlijsten bestaan bij de specialistische GGZ, daar zijn we vorig jaar in gesprek gegaan met die aanbieders die zijn gecontracteerd: is er een mogelijkheid dat jullie kinderen van elkaar overnemen? Dan heb je soms te maken met kinderen, die zoals ze dat ordinair noemen wenswachtenden zijn. Zij staan heel specifiek op de wachtlijst van een specifieke aanbieder. Maar er zijn natuurlijk ook altijd kinderen voor wie het niet veel uitmaakt door welke aanbieder ze worden geholpen als ze maar worden geholpen. Dus daar is aan die kant beweging in. De POH'er en misschien ook wel de JOS'er kunnen daar ook een rol in spelen. Soms ter overbrugging en soms omdat zij eerder in een proces zitten en door eerdere gesprekken met kinderen en/of hun ouders is het soms ook wel mogelijk dat de doorverwijzing naar de specialistische GGZ niet meer nodig is. Dus aan twee kanten wordt er aan die wachtlijsten gewerkt. En vooral dat die aanbieders

van specialistische GGZ daarin nu samen werken, dat is echt wel een winstpunt ten opzichte van een aantal jaar geleden, want toen gebeurde dat echt niet. Dus er wordt meer meegedacht met de kinderen. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind gekomen aan de beraadslaging over de voortgangsbrief jeugdhulp.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Sturingsmodel (Cultuurhuis Berkel) Blok B

De heer Bergwerff, CDA: Vanuit mijn zijde ook felicitaties aan de wethouder. De keuze welk sturingsmodel het beste past bij het cultuurhuis is lastig te bepalen. Het CDA wil graag dat het bestuur van het toekomstige cultuurhuis haar eigen beleid bepaalt zonder dat de gemeente zich hiermee bemoeit. Aan de andere kant, als het bestuursmatig niet goed gaat binnen de organisatie van het cultuurhuis, denk aan te hoge uitgaven of iets anders, moet de gemeente wel de vinger aan de pols kunnen houden. Een sturingsmodel met een ANBI-status wordt gevraagd. Dit bleek uit de beeldvorming. Dus enkel de gewone stichting of de overheidsstichting zijn mogelijk. Een BV kan namelijk deze ANBI-status niet verkrijgen. Bij een gewone stichting is de enige sturingsmethode het draaien aan de subsidiekraan. Er zullen best situaties voor te stellen zijn, bij slecht beleid wanneer het financieel wat minder gaat, dat het draaien aan de subsidie gewoon geen invloed heeft. In die situatie kan de gemeente nooit zeggen: we gaan als sanctie voor dat slechte beleid die subsidiekraan dicht draaien. Als de gemeente dat wel zou doen, zou de stichting en het cultuurhuis nog meer in de problemen komen. Dus is er eigenlijk geen sturingsmethode binnen de varianten van de gewone stichting. Bij een overheidsstichting heeft de gemeente, indien nodig, wel het laatste woord. Het bestuur van het cultuurhuis kan ook binnen deze variant eigen verantwoordelijkheid dragen en zelf beslissingen nemen. De gemeente blijft op de achtergrond en monitoort. Pas als er nood aan de man is, kan de gemeente ingrijpen. Dit ingrijpen kan door middel van het benoemen of ontslaan van de bestuursleden. Dit zal vanzelfsprekend alleen gebeuren in uiterste gevallen. Doelmatig ingrijpen kan dus in mijn optiek alleen bij de keuze voor een overheidsstichting. Ik wil even voor alle duidelijkheid vragen aan de wethouder of het klopt dat een overheidsstichting ook een ANBI-status kan krijgen, net als een gewone stichting. Daarnaast wil ik de bevestiging van de wethouder dat bij het kiezen voor een gewone stichting de enige sturingsmethode het dichtdraaien van de subsidiekraan is, wat dus in denkbare situaties helemaal niet mogelijk is. Is dit het geval, dan overweegt het CDA sterk om te kiezen voor een overheidsstichting. Dank u wel.

De heer Barendregt, WIJ: Het is belangrijk om overheidsinstanties te kunnen vertrouwen. De gemeenteraad kan dat vertrouwen in de overheid positief beïnvloeden, bijvoorbeeld door het juiste sturingsmodel voor Blok B te kiezen. Daar gaat het vanavond over. Het raadsvoorstel vraagt om een stichting zonder winstoogmerk als sturingsmodel vast te stellen. We kunnen de argumenten voor deze keuze voor een groot gedeelte volgen. Maar precies op het punt, waar het CDA het net ook over had, hebben wij ook nog wel vragen. Tijdens de beeldvormingsavond heb ik daar ook een vraag over gesteld. Het gaat over de mate van invloed die de gemeente heeft op de stichting. Die vraag luidde destijds: waarom zullen we eigenlijk geen bestuurslid van de stichting benoemen? Toen kreeg ik als antwoord: daar hebt u zelf voor gekozen. Maar daar is in feite dus nog niet voor gekozen, want dit onderwerp is los getrokken van het overkoepelende onderwerp. Er moet nog een keuze gemaakt worden. Als ik zo kijk naar de verschillende documenten, die over dit onderwerp gaan, dan kom ik er ook niet helemaal uit, wat die mate van invloed van de gemeente op het toekomstige stichtingsbestuur zou zijn. Ik zie verschil tussen de analyse en het feitelijke voorstel. Op pagina 8 van de analyse lees ik: recent is overwogen om de gemeente ook een bevoegdheid te geven, dus in de statuten vast te leggen, om invloed te hebben op de benoemingen binnen het stichtingsbestuur. In hoofdstuk 3 paragraaf 2.2 van het raadsvoorstel staat het zo: tenslotte kan de gemeente gebruik maken van de mogelijkheid om voor de eerste zittingstermijn een voordracht te doen voor de benoeming van 1 bestuurslid voor de stichting. WIJ zou graag zien, dat dit ook daadwerkelijk kan. Dus dat we dat bestuurslid daadwerkelijk kunnen benoemen. Het argument daarbij is eigenlijk in lijn met wat het CDA ook zegt: baat het niet, dan schaadt het niet. Het is niet de bedoeling dat je dagelijks dat cultuurhuis gaat leiden als gemeente zijnde, maar het geeft wel een extra mogelijkheid om in te grijpen op het moment dat het nodig is. Anders heb je alleen de mogelijkheid om de subsidiekraan dicht te draaien. Wanneer ga je dat dan precies doen? Dat is dan even de vraag. Dus ik wil graag aan de andere fracties vragen, en het college, hoe zij tegenover dit voorstel staan. Dat is het om de gemeente de mogelijkheid te geven om 1 bestuurslid van de stichting te kunnen benoemen. Ik hoor dat graag van de overige fracties. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Het is mede door de CU, door de motie die wij hebben aangenomen, dat er opnieuw gestudeerd is op het sturingsmodel, stichting, BV enzovoorts. Voor ons zijn de argumenten die

genoemd worden in dit rapport, en die toegelicht zijn op de beeldvormende avond, om te kiezen voor een stichtingsmodel met ANBI-mogelijkheid overtuigend genoeg. Onze zorg, dat er dan voldoende vinger aan de pols gehouden kan worden, is hiermee ook weg genomen. Wij hebben verder geen aanvullende opmerkingen hierover.

De heer Jonker, D66: Aan het begin van het traject hadden wij al de voorkeur voor een stichting zonder winstoogmerk. Overigens is het goed, dat er om extra toelichting is gevraagd en dat we tijdens de beeldvormende avond meer detail hebben gekregen. Maar onze mening daarover is nog niet veranderd. Wij kunnen dan ook instemmen met het huidige voorstel. Naar aanleiding van de vraag van de heer Barendregt om eventueel een bestuurslid door de gemeente te benoemen in het bestuur, dat vind ik echt iets om aan de wethouder over te laten. Ik zeg niet dat dat perse moet, want die stichting moet ook zelfstandig kunnen opereren en goede bestuursleden benoemen, die geen band met de gemeente hebben. Ik hecht daar niet zo aan. Daar wilde ik het bij laten. Dank u wel.

Mevrouw De Geus, GL: Ik wil me aansluiten bij de laatste twee sprekers, zeker meneer Lieveerse. Die heeft bijna letterlijk gezegd, wat ik ook wilde zeggen. Ik vind dat dit allemaal al heel erg lang loopt, of wij vinden dat eigenlijk. Opnieuw is alles onderzocht en de uitkomst is weer hetzelfde, de stichting. De ANBI-status vinden we ook heel positief. Het is nu niet aan de orde, maar we zijn wel een beetje nieuwsgierig of er al meer invulling is voor de ruimte behalve Lantaren Venster en de bibliotheek en dergelijke, of er al aanmeldingen zijn van andere theatergezelschappen ofzo, die er willen zijn. Maar verder kunnen wij instemmen met dit voorstel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Voor ons ligt een besprekingspunt n.a.v. een amendement dat de PvdA fractie pertinent niet steunde. Dat amendement ging erover, dat nogmaals onderzocht zou worden wat het beste sturingsmodel is voor Blok B. Het college had al een stichting zonder winstoogmerk voorgesteld op basis van duidelijke argumenten, waarin onze fractie zich kon vinden. Bij diverse beeldvormingen is dat ook steeds heel goed uitgelegd. Met het sturingsmodel dat nu wordt voorgesteld kan de gemeente gewenste en gepast afstand houden, maar er is wel voldoende sturing mogelijk. Ook de ANBI-status brengt bepaalde financiële voordelen met zich mee voor de op te richten stichting. Het college bevestigt nu die eerdere keuze. De gemeente kan dus eigenaar zijn van het vastgoed en door subsidieverlening wordt het beheer en de exploitatie van Blok B gefaciliteerd. Dat is nogmaals goed uitgelegd, maar nu op schrift. Wat ons betreft was kwartiermaker Mark Toet al lang aan de slag gegaan met de voorbereidingsgroep om te komen tot een stichting zonder winstoogmerk. Er zijn voldoende goede voorbeelden in het land, ook in de buurt, dat precies zo'n sturingsmodel voor een dergelijk cultuurhuis een heel goede optie is. Wij vertrouwen er ook op, dat er hier in de buurt heel goede kandidaten zijn om dat bestuur te gaan vormen. Dus wij kunnen instemmen met dit sturingsmodel. Dank u wel.

De heer Erwich, L3B: Vanavond gaan we beslissen over een stichting zonder winstoogmerk. Wij hebben daar toch wel onze vragen bij. Waarom wordt er nou precies afgeweken van een overheidsstichting? Dat is voor ons in het hele verhaal nog niet duidelijk. Voordat de werkgroep volgende stappen gaan nemen hebben we ook nog wat vragen en die willen we vanavond toch even als aandachtspuntjes toelichten en bespreken. We zijn van mening, dat het kiezen van een bestuur aan specifiek kwaliteitseisen moet voldoen. Het gekozen bestuur moet wat ons betreft volledig bestaan uit deskundigen, die afhankelijk van hun rol geselecteerd worden met bij voorkeur een achtergrond in de cultuursector of een directe binding hebben met Lansingerland. Dat vinden wij ook wel belangrijk, want dan kan je pas goed sturen. Een vraag aan de wethouder: klopt de aanname van L3B, dat er geen wethouders, raadsleden en ambtelijke afgevaardigden in dit bestuur plaats kunnen nemen? Ik kreeg in de voorbereiding veel signalen, dat dit vaak tot rol- of loyaliteitsconflicten kan leiden en dat willen we natuurlijk graag voorkomen. Aanvullend hierop vinden we het ook van belang om het opgepikte signaal mee te geven, dat er aandacht wordt besteed aan het zorgvuldig vast leggen van maximale benoemingsperioden en deze voorzien van gefaseerde aftredingschema's. We hebben een vraag aan de wethouder. We hebben gelezen dat er ook aandacht wordt besteed aan de raad van toezicht. L3B is er een groot voorstander van om vanaf dag 1 een dergelijke raad van toezicht te benoemen. Bovendien is de fractie van L3B nieuwsgierig naar de vraag of er financiële beloningen mogen zitten aan het zitting nemen van deze stichting. De fractie van L3B is daar op voorhand geen voorstander van. De gemeente keurt eigenlijk als basis de subsidie, de begroting goed en heeft een rol in het proces van het vaststellen van het jaarplan. De fractie van L3B ziet toch graag dat de besteding en ontvangsten vergezeld gaan met een accountantsrapport. Vraag aan de wethouder: maakt dit onderdeel uit van de procedure? We vinden het namelijk belangrijk, dat alle bestedingen en ontvangsten transparant en inzichtelijk zijn. Tenslotte maak ik mij wel ernstige zorgen. Theaters sluiten hun deuren. Bijna het gehele culturele leven is om zeep. Er worden digitale projecten zonder publiek op touw gezet. Daarom hebben wij een aantal laatste vragen voor de wethouder. In het Algemeen Dagblad van 5 oktober kunnen we lezen dat in Rotterdam de coronagevolgen voor de culturele sector eindelijk zichtbaar worden. Zo moet het Luxor noodgedwongen een derde van het personeel

ontslaan en ontkomt ook de Doelen niet aan stevige reorganisatie. Ben ik de enige, die mij zorgen maakt over dergelijke effecten van de coronacrisis? Kan de wethouder ons even mee nemen hoe dergelijke risico's zich verhouden tot het nu te kiezen sturingsmodel? Voor corona was de maximale jaarlijkse subsidiebijdrage € 650.000 structureel. Dat is per jaar, buiten de bouwkosten om. Als gevolg van de getroffen coronamaatregelen mogen er in het zaaltje van 225 stoelen maximaal 25 of 30 mensen. Wat zouden voor Lansingerland de consequenties zijn als bij een volgende vergelijkbare crisis wederom dergelijke maatregelen getroffen moeten worden? Waar ligt dan het financiële risico en welk actieplan is hiervoor bedacht? Als laatste: kan de wethouder iets meer vertellen over de voorbereidingswerkgroep waarmee Mark Toet al namens de gemeente kwartiermaker is. Uit het raadsvoorstel maken wij namelijk op, dat hij er al lang mee bezig is, maar wij zouden daar graag iets meer in meegenomen worden. Dank u wel.

Mevrouw Draak, VVD: Ik wil me eigenlijk graag aansluiten bij de woorden van de heer Lieverse en alle andere fracties, die in dezelfde lijn hebben beantwoord. Voor de fractie van de VVD was het al lang duidelijk dat de beste besturingsvorm een stichting zonder winstoogmerk zou zijn. Dat neemt niet weg, dat het echt goed is, dat het nog een keer extra is onderbouwd en uitgelegd. Wij zijn eigenlijk bij dezelfde conclusie gebleven. Dat neemt niet weg, dat het toch best wel abstract is, het verschil tussen een overheidsstichting of een gewone stichting. De vraag die de heer Bergwerff stelde: is die ANBI-status nou echt alleen voorbehouden aan de gewone stichting zonder winstoogmerk? Dat zou ik ook graag willen weten. Iemand vroeg nog of alleen de subsidiekraan de mogelijkheden zijn. Volgens mij, maar dat zou ik graag bevestigd willen horen door de wethouder, gaan wij als raad uiteindelijk mede bepalen wat er in de statuten van de stichting komt te staan. Dus dan geven de statuten ons ruimte om aan te geven wat er moet gebeuren met geld dat over blijft, ook al is het misschien een beetje hypothetisch of geld dat we tekort komen en wie dat dan moet gaan aanvullen. Waarmee je dus de subsidiekraan en de statuten hebt, wat mij betreft, als sturingsinstrument, maar ik hoor graag of dat klopt. Over het benoemen van een bestuurslid vanuit de gemeente: ik denk dat we dat tegen die tijd even moeten bekijken, maar daar staat de VVD niet negatief tegenover. In ieder geval samengevat: wij zijn nog steeds overtuigd dat een gewone stichting het beste sturingsmodel zou betekenen voor het cultuurhuis Blok B. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Er ligt een voorstel om Blok B te gaan aansturen met een stichting. Dat is voor iedereen, als ik het zo hoor, niet meer de vraag maar duidelijk dat er een keuze wordt gemaakt voor een stichting. Ik hoor ook iedereen over de positieve effecten van die ANBI-status. Een overheidsstichting zou ook een ANBI-status kunnen krijgen. Dat betekent wel, dat fondsen er iets anders tegenaan kijken als het een overheidsstichting is dan wanneer het een gewone stichting is, los van de overheid. Dat heeft vooral te maken met die overheidsbemoeienis, want een overheidsstichting betekent dat er mensen vanuit de overheid daadwerkelijk in die stichting actief zijn. Als je een stichting hebt, die los staat van de overheid, dan staat die dus ook los van ons als gemeente. Dan hebben we de sturing inderdaad vooral zitten in het verlenen van subsidie. In de gesprekken die daarbij horen, daar hoort natuurlijk ook een regelmatig gesprek bij tussen de wethouder en de ambtenaren en de bestuurders van die stichting, want het is natuurlijk niet zo, dat je elkaar alleen maar één keer per jaar spreekt bij het bespreken van een nieuwe subsidieaanvraag. Die gesprekken vinden vaker plaats. Dus een overheidsstichting kan ook een ANBI-status hebben, maar die wordt wel wezenlijk anders beoordeeld dan de ANBI-status van een gewone stichting. Dan de vraag of de gemeente ook een bestuurslid zou kunnen benoemen. De benoeming zal door het bestuur gebeuren, maar de gemeente zou eventueel wel zijn goedkeuring kunnen geven aan de benoeming van een specifiek bestuurslid. Dat zou een optie kunnen zijn. Dan de suggestie van meneer Erwich. Ik denk dat het inderdaad heel goed is om in de statuten, als ze nog een reglement van orde opstellen voor zichzelf, ook daarin op te nemen dat er een maximale zittingstermijn is en ook een maximum aantal keren waarin een bestuurslid voor een volgende zittingstermijn kan worden gekozen. Die goede gewoonte hebben we overigens ook bij onze adviesraden ingesteld. Ik meen dat het inmiddels bij alle adviesraden van onze gemeente nu is vastgelegd in de reglementen, dat dat gebeurt. U sprak over een raad van toezicht. Nu weet ik niet zeker of u een raad van toezicht bedoelt of de raad van advies, die werd genoemd. Ik neem aan de raad van advies, want ik denk dat het een meerwaarde heeft als zo'n raad van advies wordt gevormd, omdat die uit alle aandachtsgebieden van een cultuurhuis gevormd kan worden en ook daadwerkelijk van meerwaarde kan zijn als het gaat om de profilering en programmering van het cultuurhuis. U had het over de voorbereidingswerkgroep. Ik weet niet of die al bezig is, ik weet wel dat de kwartiermaker gesprekken heeft met een aantal mensen die in de voorbereidingswerkgroep een plekje zouden kunnen krijgen. Die gaan over al die aspecten nadenken: hoe moeten de statuten eruit zien, hoe stel je een zorgvuldig samengesteld bestuur samen, welke kwaliteiten moeten erin, welke kennis moet erin, hoe moet de relatie zijn van de bestuursleden met de gemeente, of moeten ze uit Lansingerland komen of juist niet. De bedoeling is inderdaad niet dat er mensen in zitten, die daar dubbele belangen zouden krijgen, dus

het moet een bestuur zijn dat los staat van de gemeente en van u als raad of mij als wethouder of als college. Een stichting met een ANBI-status is een niet op winst georiënteerde stichting. Het is dus ook niet de bedoeling dat er winst in de stichting blijft, want dat hoort per saldo niet bij zo'n stichting. De andere vragen gaan meer over blok B op zich en niet zozeer over het sturingsmodel, dus die zou ik hier vanavond niet willen bespreken, voorzitter, met uw goedvinden. De voorzitter: Ik vind dat inderdaad goed.

Tweede termijn

De heer Bergwerff, CDA: Wethouder, heel erg bedankt voor de beantwoording. Ik miste alleen een antwoord op mijn vraag. Die vraag was dat ik een bevestiging wilde van de wethouder, dat als wij zouden kiezen voor de gewone stichting of ons enige sturingsmethode het dicht draaien van die subsidiekraan is. Ik vind dat eerlijk gezegd helemaal geen sturingsmethode. Er zijn maar heel weinig situaties waarbij je dat zou doen. Op het moment dat het niet goed gaat binnen de organisatie van het cultuurhuis, dan hebben ze ook financieel problemen. Dan kan je nooit zeggen als gemeente: dan doe ik ook nog even die subsidiekraan dicht als sanctie, want dan komen ze er nooit meer uit waarschijnlijk. Dus daar wil ik nog even een antwoord op. Daarnaast vond ik de vraag van L3B wel heel goed: hoe zit het met de coronacrisis? Ik snap dat dat niet helemaal passend is bij dit gesprek, maar later willen we daar wel echt op terug komen. Wij overwegen wel sterk om te kiezen voor een overheidsstichting. Liever willen wij niet dat ambtenaren dagelijks betrokken zijn. Aan de andere kant, het gaat om ongelooflijk veel geld en wij willen zo risico beperkend mogelijk aan de slag gaan. Als u dadelijk bevestigt dat we met een gewone stichting alleen maar aan die subsidiekraan kunnen draaien, dan kunnen wij daar niet mee akkoord gaan. Dan kiezen wij liever, als CDA zijnde, voor een overheidsstichting. Dank u wel.

De heer Barendregt, WIJ: Het blijft best wel een lastige zaak. Ik hoor de wethouder zeggen, dat het zo kan zijn dat het college goedkeuring aan de benoeming van een bestuurslid kan geven. Maar ik weet dan nog niet hoe dat precies geborgd is. We hebben eigenlijk een beetje dezelfde zorgen als de heer Bergwerff: wat is naast de subsidiekraan de andere mogelijkheid om te sturen? Wij overwegen op dit punt om met een amendement te komen. Dat is ook even afhankelijk van de beantwoording van de wethouder. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: De CU gaat ervan uit, dat de coronacrisis voorbij is tegen de tijd dat het cultuurhuis open gaat. Dat is 1. Wij kunnen ons op dit moment geen motie of amendement voorstellen, die het huidige voorstel verbetert. Tot zover.

De heer Jonker, D66: Wat ons betreft zou het een hamerstuk kunnen zijn, maar ik hoorde het CDA en WIJ dingen zeggen die dat minder waarschijnlijk maken. Ik zou wel willen vragen om ook naar andere gemeenten te kijken. Niet dat we hier iets heel bijzonders aan het doen zijn. Natuurlijk, het gaat om veel geld, maar het is geen rocket science, het is wel vaker gedaan. Dit is een gebruikelijke vorm om dergelijke zaken vorm te geven. Daar wil ik het voor nu bij laten.

Mevrouw De Geus, GL: Wij blijven bij ons eerste betoog. Wij gaan akkoord met wat gezegd en voorgesteld is. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook voor de PvdA is het op dit moment gewoon goed, zoals het voorstel nu hier ligt. Ik verbaas me eigenlijk een beetje over een aantal partijen, die vrij weinig vertrouwen lijken te hebben in het kunnen van experts op het gebied van cultuur, die al jarenlang dit soort cultuurhuizen runnen en zorgen dat er een goede programmering is. Als je alle risico's wil afdekken, kun je er zo in gaan zitten. Ik zou hopen, dat dit een hamerstuk wordt, want amendementen en moties, die ik zo hoor, zijn vooral om alles tot in het laatste gaatje af te dichten, maar doen geen recht aan de expertise die eigenlijk in den lande is op het gebied van cultuur. Bedankt.

De heer Erwich, L3B: Het enige wat ik eigenlijk nog een beetje miste, is het antwoord op mijn vraag over de financiële procedure. Ik moet zeggen, dat de antwoorden, die ik zo tussendoor gehoord heb, ook over de statuten, die we nog kunnen aanpassen, wel een heleboel verhelderen. Alleen heb ik nog niet gehoord waarom nou gekozen is voor een gewone stichting en geen overheidsstichting. Of heb ik niet goed op zitten letten? Dat miste ik eigenlijk en dat was voor ons even een belangrijk item, waarmee we wat meer sturing dachten te hebben. Dat hoor ik graag nog even. Voor de rest, een gemeentebenoeming, prima. Ik heb alle dingen gehoord. De PvdA begrijpt helemaal niet waar het om gaat. Het gaat niet over de programmering, want over programmering hebben we het nog helemaal niet. Het gaat nu even over besturen. Dat wil ik nog wel even duidelijk hebben. Dank u wel.

Mevrouw Draak, VVD: Ik sluit me wederom eigenlijk aan bij de heer Lieverse. De VVD zou zich niet kunnen voorstellen dat een amendement dit beter maakt, vooral niet nu ik van de wethouder gehoord heb, dat een overheidsstichting toch ingewikkelder ligt. Je kunt de ANBI-status wel krijgen, maar voor het krijgen van subsidies wordt daar blijkbaar anders naar gekeken. Ik zou daar zelf nog wel wat nader onderzoek naar willen doen, maar ik geloof haar op haar woord. Volgens mij moeten we het zo laten, maar mochten andere partijen met een amendement of voorstel daarvoor komen, dan moeten we er gewoon met elkaar nog een keer naar kijken. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Dan kom ik terug bij de vraag van het CDA of subsidie dan de enige mogelijkheid is om te sturen. Wat ik net ook al zei: subsidie is een mogelijkheid om te sturen, maar je bespreekt natuurlijk als gemeente, als ambtenaren en als college, regelmatig met de grotere organisaties, want dit is natuurlijk niet de enige grotere organisatie die subsidie ontvangt. Je bespreekt de jaarplannen, je bespreekt de jaarrekening, de trends die je daarin ziet, de dingen waar je je als overheid zorgen over maakt, de prestatieafspraken, die je hebt gemaakt, die spiegel je aan de opbrengsten en de tevredenheidsonderzoeken die je krijgt, dus het beeld van hoe het gaat is natuurlijk niet iets wat alleen maar naar boven komt op het moment dat er een subsidieaanvraag komt voor dingen waar je vraagtekens bij zou zetten of voor dingen waar je je zorgen om maakt. Er is bijvoorbeeld ook een jaarrekening en een accountantsrapport, want het is een grote organisatie, dus het gaat niet alleen maar met een kascontrole commissie. Er liggen echt goede rapporten, dus ook daar vindt het gesprek over plaats. En er is een mogelijkheid om als gemeente te zeggen: we willen voor in elk geval 1 bestuurslid, dat deze goed gekeurd wordt door de gemeente om op die manier wat zekerheid in te bouwen. Als dat u gerust zou stellen, dan zou het goed zijn om daar naar te kijken. Maar ik ben het eens met wat mevrouw Verhoef aangaf: je zoekt in zo'n bestuur juist de mensen, die de deskundigheid hebben om te zorgen dat Blok B als cultuurhuis gaat functioneren zoals het bedoeld is en zoals het ook in andere gemeenten op dit moment al functioneert. Dus je zoekt daar deskundigen en je hebt daar regelmatig gesprekken mee. Je verstrekt subsidie voor de doelen die we willen bereiken als gemeente en waar een cultuurhuis een voorstel voor doet. Waarom kiezen we dan voor die gewone stichting? Juist omdat we een zelfstandige stichting willen, waar niet teveel overheidsbemoediging in beheer en exploitatielijns zit, maar waar je elkaar kunt aanspreken op je eigen rol en de doelen die daarbij horen en omdat die stichting met die ANBI-status in staat is om fondsen te werven, anders dan alleen maar bij de gemeente via subsidiekraan. De heer Barendregt: Ik hoor u zeggen over dat benoemen van één bestuurslid: we gaan daar naar kijken. Is dat een concrete toezegging? Wethouder Van Tatenhove: Ja. De heer Erwich: Ik had eigenlijk nog verwacht van de wethouder een antwoord te krijgen op mijn vraag wat er als actieplan is bedacht. Stel, dat er weer zoiets voor komt en wat nou de financiële risico's zijn als we het op deze manier gaan doen. Wethouder Van Tatenhove: Dan heeft u het over de vraag als er weer een coronacrisis zou zijn, zoals die zich nu voor doet en wat dat dan voor financiële gevolgen heeft. Ik denk dat dat op dit moment voor ons nog niet te voorspellen is, omdat we nog niet zo'n organisatie als een cultuurhuis hebben. Dat lijkt mij een vraag die nu te vroeg is en die ook niet perse bij de stichting hoort. We puzzelen nu ook met de inrichting van de ruimten. Ik denk dat de les van corona voor het ontwerp in elk geval is, dat we kijken hoe we Blok B aan de binnenkant zo flexibel mogelijk maken, zodat je daar juist ruimte kunt bieden als we wat meer afstand tot elkaar moeten houden en ook overdag die ruimte heel goed kunnen blijven gebruiken voor bijvoorbeeld bijeenkomsten met senioren of juist voorzieningen voor kinderen. Dat heeft niets met het voorstel voor de bestuursvorm te maken, dat gaat met het ontwerp van Blok B. De voorzitter: Het wandelt wat weg van het voorstel hoe pregnant en terecht de zorgen ook zijn. Wethouder Van Tatenhove: Daar ben ik het mee eens. Wat mij betreft was dat het aan de beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

De voorzitter: Ik kijk alle commissieleden aan voor zover dat lukt, maar ik kijk vooral naar L3B en het CDA met de vraag: voeren we dit als bespreekpunt op of wilt u het als hamerstuk opvoeren? Zegt u het maar. Ik hoor niemand. De heer Bergwerff: Vooralsnog wil ik het als bespreekpunt op de agenda hebben, maar het kan wijzigen. De voorzitter: Dan wordt het een bespreekpunt. Ik kijk naar de griffier, ook nog altijd actief op dit late uur.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Van Tatenhove: Dan zoek ik even mijn documenten. Ik heb een lijstje mee genomen, want we hadden best wel wat. Dat heeft te maken met waar u mee begon: het is best wel een tijdje geleden dat we commissie hebben gehad en er zijn ook best wel actualiteiten. Gisteren is er in de commissie AB uitvoerig aandacht gegeven aan de coronabrief, maar deze commissie is daar natuurlijk ook altijd nauw bij betrokken, dus daarom wil ik even wat mede delen over de scholen in Lansingerland. Er is gisteren nog een berichtje rond gestuurd dat één van onze primair onderwijslocaties in Berkel een weekje dicht is, omdat daar meerdere medewerkers besmet waren met het coronavirus. Daar is gelijk weer terug gegrepen op het scenario van maart en april en daar zijn de online lessen weer voort gezet. Over een eventuele sluiting is echt op zo'n moment goed contact met de GGD, heb ik me vanmiddag ook laten

overtuigen door de directeur van de GGD, dat daar goed contact over is. Ik denk, dat we niet anders kunnen afspreken dan dat wij u informeren als er iets bijzonders aan de hand is. In principe gebeurt dat in de wekelijkse coronabrief. Ik heb ook weer met de schoolbesturen rond de tafel gezeten over de noodopvang. Mocht een school sluiten, dan hebben we afgesproken, dat op die locatie wel een ruimte beschikbaar blijft voor kinderen, waarvan de ouders in een vitaal beroep zitten of voor kinderen uit kwetsbare gezinnen, waar het heel lastig is om thuisonderwijs te verzorgen. Elke school gaat dat organiseren, hebben we afgesproken. We hebben met de verenigingen in de eerste lockdown periode afgesproken, dat we voorlopig even de huren niet zouden innen. We hebben inmiddels de verenigingen laten weten, dat we de huren voor een periode in de eerste lockdown kwijt schelden. Daar zijn de verenigingen erg blij mee en ik denk ook, dat ze het nodig hebben. Ik heb eergisteren weer contact gehad met de besturen en je merkt dat de tweede lockdown periode voor hun ook lastiger is en zwaarder lijkt dan de eerste lockdown periode, dus ik denk dat het goed is dat we nauw contact onderhouden met de verenigingen en kijken waar we ze kunnen en moeten helpen. Over de regiovisie van de GR had ik al iets gezegd. Wat er ook nog aankomt, is een kadernota, die heeft u vorig jaar voor het eerst gehad en die komt nu iets vroeger, omdat we proberen met de kadernota de input uit de zienswijzen meer te laten landen dan wanneer de zienswijze wordt gegeven op de begroting, want dat is altijd een heel snel proces en de kadernota zou meer een doorkijkje kunnen geven naar de komende jaren, zoals de kadernota ook in onze eigen gemeente een doorkijkje is voor de komende jaren en de koers. Er is dan meer ruimte om de zienswijze van de 15 gemeenten mee te nemen in de begroting. Dus die kadernota komt er ook aan. Dan nog iets over de WMO, specifiek de hulp bij het huishouden. Vorig jaar hebben we voor het eerst gewerkt, dat het abonnementstarief tot gevolg had, dat er een toename was van de vraag naar hulp bij het huishouden. We zien dit jaar, dat die vraag zich echt heel sterk voort zet. En we merken dat de coronaperiode daar in elk geval geen vraaguitval laat zien, maar eerder nog een sterkere stijging. We merken het ook in de gesprekken, die we hebben met de verschillende inwoners, dat soms de hulp heeft opgezegd en soms de hulp uit een vrijwilligerskring kwam van mensen in een kwetsbare leeftijd, zodat mensen nu eerder geneigd zijn om de huishoudelijke hulp via een professionele organisatie in te roepen. Dat betekent zelfs, dat er inmiddels bij een aantal organisaties wachtlijsten zijn. Daar ontvangen we inmiddels de eerste klachten over. Het heeft dus gewoon te maken met de grote vraag. De heer Hoek: Bij het vorige item, het ging over het kwijtschelden van de huren. Dat vind ik een zeer nobel gebaar, dank daarvoor. Daar zullen de verenigingen ook bijzonder blij mee zijn. Om hoeveel maanden huur gaat het dan? Wethouder Van Tatenhove: Dat ging om huur vanaf maart tot juli, maar dat is niet voor elke sportvereniging dezelfde periode, want bij de binnen- of buitensport was het advies van het rijk om de ingangsdatum in te laten gaan op 1 maart, terwijl de lockdown pas startte op 15 maart. Dus daar waar 1 maart is gevraagd hebben we het vanaf 1 maart gedaan en daar waar 15 maart de feitelijke datum was en niet dat verzoek lag voor 1 maart, hebben we 15 maart gekozen. De buitensport is eerder weer begonnen, dus daar is de periode aan het eind korter, in juni. En voor de binnensport, die feitelijk op 1 juli weer binnen zou mogen sporten, hebben we gekozen voor een periode tot 19 juli, de start van de zomervakantie, omdat de binnensport wel buiten was gaan sporten, maar niet meer 3 weken gebruik heeft gemaakt van de binnen accommodatie, dus we vonden het ook niet redelijk om dan wel 3 weken huur in rekening te brengen. Dus bij de binnensport hebben we gezegd: we doen het tot aan de zomervakantie. We hebben daar de coronareserve voor aangesproken. Als laatste nog even terugkomend op corona, maar dat stond misschien ook al in de brief, daar ben ik niet helemaal zeker van, dat de activiteiten van Welzijn Lansingerland voor de inloopactiviteiten in de Leeuwerik is gesloten, omdat één van de vrijwilligers ook besmet bleek te zijn met corona. Er lopen natuurlijk heel veel mensen, die in de kwetsbare categorie horen, dus dat is ook in overleg besloten om dat te doen. Met de verpleeghuizen hebben we ook weer nauw contact, net als in de eerste lockdown periode. We weten van Laurens, dat als er besmettingen geconstateerd worden in onze locaties, dat ze dan weer kijken waar een inwoner met corona het best kan worden opgevangen, op welke cohort afdeling, zoals ze dat dan noemen. Daar loopt ook alles inmiddels weer in protocol, zoals het in de eerste lockdown periode uitgewerkt is. De heer Erwich: Een korte vraag over de Leeuwerik. Alles is daar afgesloten en dat snap ik ook wel, maar kunnen we iets organiseren, dat de mensen die dat toch graag willen ergens anders terecht kunnen? Of met de 3B bus of wat dan ook? Wethouder Van Tatenhove: Ik vrees, dat dat niet zo heel makkelijk is. Volgens mij stond het vorige week in de Heraut of in Hart van Lansingerland, dat de 3B bus voorlopig ook even gestopt is met rijden. Zoals u waarschijnlijk ook weet, zijn niet alleen de mensen die vervoerd worden, maar ook heel vaak de chauffeurs, die vervoeren, mensen die in de kwetsbare leeftijdscategorie zitten. Om besmetting te voorkomen is iedereen nu echt weer een tandje voorzichtiger en ik denk ook, dat dat goed is, want de boodschap die de GGD in onze regio vanmiddag gaf, die is: wees echt heel voorzichtig, want het gaat heel snel met de vermenigvuldiging en de verspreiding van corona. Ik denk dat we die waarschuwing ons ter harte moeten nemen. Dan als laatste: ook in verband met corona staat de ventilatie in schoolgebouwen wat hoger op het aandachtslijstje en daar zijn alle schoolbesturen ook actief mee aan de slag gegaan. Daar worden, waar nodig, acties ingezet. Gelukkig is voor de meeste scholen de staat van onderhoud en de ventilatie gewoon prima op orde. Als er verder geen vragen meer zijn, dan was dit het rondje mededelingen vanuit het college voor deze dag.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: De heer Lieveerse wil iets vertellen over de bijeenkomst van de GGD Rotterdam Rijnmond. De heer Lieveerse, CU: Daarmee kan ik gelijk reclame maken voor de link, die vanmiddag door de griffie is verspreid, zodat u de webinar alsnog kunt beluisteren. De heer Crielaard was trouwens ook aanwezig gisteravond bij die webinar. Het was zonder meer interessant. In rap tempo werd door Saskia Baas, de directeur, Ernst Kuipers vanuit het Erasmus en drie infectieartsen van alles verteld over de huidige crisis en met name in onze regio. Er werd iets verteld over de organisatie landelijk en regionaal. Wat doet de veiligheidsregio, wat doet het OM, wat de gemeentesecretarissen enzovoorts. Ze vertelden iets over de toename van het aantal medewerkers van 20 naar nu 650 personen, niet allemaal fulltime natuurlijk. Een paar punten daaruit. Ten eerste de toename van het aantal besmettingen is zeer ongunstig, het is een somber beeld. De signaalwaarde die bij 7 is afgesproken, wordt hier fors overschreden in onze regio. Die is namelijk nu 37, besmettingen per 100.000 inwoners. Op dit moment wordt op de IC's in onze regio 31% van de capaciteit benut door Covid-patiënten. In Amsterdam is dat 40. Het is vooral de Randstad, die nu een probleemgebied is, waar het voorheen, de eerste golf, Noord-Brabant en Limburg waren. Het lijkt op dit moment tot afschalen van de reguliere zorg, zoals Maasstad en andere ziekenhuizen. Een goed punt om te horen, vond ik dat gefocust wordt op doelgroepen, zoals scholen. De wethouder vertelde er net iets over, hoe met scholen extra aandacht geeft om er snel op te reageren. Verder heeft een andere groep voorrang, dat zijn de verpleeghuizen, ziekenhuizen en de huisartsen om vooral de zorg in stand te houden. Maar er zijn ook bepaalde probleemgebieden, zoals de haven, dak- en thuislozen en nog een paar groepen. Voor de zomer waren het de arbeidsmigranten, nu zijn het andere groepen, waar men zich op probeert te focussen. Een laatste punt. Er werd gesproken over een elftal teststraten, die nu ingericht zijn, waarbij per straat 150 testen per dag gebeuren, maar men noemde het wel dweilen met de kraan open, want er zijn 10% positieve testen te melden. Er wordt een pilot gedaan met sneltesten, maar helaas weten we van sneltesten, dat ze minder sensitief zijn en bovendien is die pas later positief dan een gewone test, wat betekent dat mensen langer doorlopen met een besmetting, wat met een gewone test tijdig opgespoord had kunnen worden. Het is te vrezen, dat ook mensen die wachten op de uitslag van een test zich niet storen aan de quarantaine regels die daarvoor zouden moeten gelden. Al met al is het een somber scenario, waar we nu mee te maken hebben. De voorzitter: Desalniettemin reclame voor het bekijken van de link.

7c. Verbonden partijen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Barendregt, WIJ: Eigenlijk een drietal vragen die op elkaar aansluiten. De eerste vraag luidt: hoe staat het met de onderhandelingen inzake collectieve gemeentelijke zorgverzekering van het aankomende jaar? De tweede vraag is: welke plaats neemt het coronavirus in dit geheel in? En de derde vraag is meer specifiek: ook zorgverleners te dezer plaatse brengen een zogeheten coronatoeslag in rekening. Bij het herhaaldelijk bezoeken van een zorgverlener kunnen de kosten aardig oplopen. Hoe zit het hiermee qua vergoeding? Wethouder Van Tatenhove: We hadden in de afgelopen periode DSW als zorgverzekeraar voor de collectieve zorgverzekering en we zijn van plan om ook de komende 2 jaar met deze zorgverzekeraar te blijven werken. Daar wordt, als het goed is, de komende week een besluit over genomen door het college, dus dan komt die informatie ook weer naar u toe. We zijn erg tevreden over de samenwerking met DSW en daarom hebben we voorgesteld om die samenwerking te verlengen. Welke plaats het coronavirus inneemt, dat is eigenlijk nog lastig te zeggen. De periode met corona is natuurlijk nog niet afgerond en we weten ook nog niet wat het effect zal zijn op de hoogte van de premie, maar ook niet op het aantal deelnemers. Want zoals u weet zeggen we dat het mensen zijn met een bepaald niveau van de bijstandsuitkering, een percentage. Als er meer mensen werkloos worden of een uitkering aanvragen, dan zou het aantal mensen dat deel wil nemen in de collectieve zorgverzekering zomaar weer kunnen groeien. Dat hebben we de afgelopen jaren steeds gezien. Omdat er waarschijnlijk meer kosten gemaakt zullen worden voor corona: ik heb begrepen dat voor specifieke contacten een extra bedrag in rekening mag worden gebracht in verband met corona. Als iemand aanvullend verzekerd is, dan zou ook dat betaald worden vanuit de verzekering, maar dat ligt dus aan de verzekering die iemand heeft. Ik hoop, dat ik daarmee de vragen van meneer Barendregt beantwoord heb. De heer Barendregt: Ja, ze zijn heel netjes beantwoord. Mevrouw Draak, VVD: Een hele korte, verhelderende vraag. Ik las in het kader van mijn werk, dat de collectieve verzekeringen steeds minder mogen. Je zou alleen nog voordeel mogen bieden op het aanvullend pakket. Hoe zit dat voor deze verzekering van de gemeente, deze collectieve verzekering? Wethouder Van Tatenhove: Dat zou ik even na moeten vragen. Voor zover ik weet kan onze collectieve verzekering voor die specifieke doelgroep, voor de minima, met het percentage te besluiten aan de gemeente, kan die volgend jaar gewoon weer worden aangeboden.

De heer Lieveerse, CU: Een financieel vraagje. Saskia Baas van de GGD vertelde gisteravond over de enorme toename van de organisatie van de GGD en de enorme kosten die daarmee gemoeid zijn. Maar ze

vertelde, als ik het goed begrepen heb, dat die meerkosten niet doorgeschoven gaan worden naar de deelnemende gemeenten, maar dat VWS deze kosten voor de GGD zal vergoeden. Heb ik dat goed opgevangen? Dat is mijn vraag aan de wethouder. Wethouder Van Tatenhove: Ja, meneer Lieveerse, dat klopt. Dat heeft Saskia Baas ook vanmiddag gezegd in het overleg, dat wij als wethouders hadden. Ze zei er bovendien bij: en ik geloof ook echt dat dat gaat gebeuren, want de regelmatige betalingen worden overgeboekt. Dat gaat goed. Voor de kosten die gemaakt zijn voor de inrichting van Ahoy is dat een ander vraagstuk. Ik weet niet of ze dat gisteren ook heeft verteld, want op een gegeven moment was bij mij de verbinding verbroken. Maar de kosten van Ahoy horen bij de veiligheidsregio en niet bij de GGD. Dus bij de GGD gaat het echt om die extra mensen, die nu bezig zijn in die teststraten in de bron- en contactonderzoeken. Die worden betaald vanuit het rijk.

De voorzitter, om 22.55 uur: Hartelijk dank voor uw inbreng en uw aanwezigheid bij deze commissievergadering. Denk goed om uzelf, het zijn rare tijden. Wij zien elkaar binnenkort weer. Fijne avond.

Onderwerp   **Beleidsplan Wet inburgering**

Portefeuillehouder   Kathy Arends
Registratienummer   BR2000091
Datum Raad   26 november 2020

Gevraagde beslissing:

Het Beleidsplan Wet inburgering T20.01488 vast te stellen.

0. Samenvatting

Vanaf 1 juli 2021 gaat een nieuwe Wet inburgering van kracht. Het huidige inburgeringsstelsel gaat met de nieuwe wet volledig op de schop. Dit biedt voordelen voor gemeente en inburgeraars. Gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid voor het aanbieden van een passend inburgeringsaanbod. Hierdoor ligt deze verantwoordelijkheid niet langer bij inburgeraars zelf, wat in het huidige stelsel regelmatig tot problematische schulden leidt. Een ander voordeel is dat de gemeente dankzij de regierol de inburgering kan combineren met de toeleiding naar arbeid, waardoor statushouders eerder financieel zelfredzaam worden.

In het nieuwe inburgeringsstelsel bestaat inburgering uit: een bij de inburgeraar passende leerroute, een Participatieverklaringstraject, een Module Arbeidsmarkt en Participatie, maatschappelijke begeleiding en financiële ontzorging. Het aanbieden van al deze verschillende onderdelen vormt de nieuwe inburgeringstaak voor de gemeente. Met het Beleidsplan Wet Inburgering geven we invulling aan deze nieuwe taak en de bijbehorende verantwoordelijkheden. Het hoofddoel is om inburgeringsplichtigen snel en volwaardig mee te laten doen aan de Nederlandse maatschappij. Zij doen naar hun hoogst mogelijke draagkracht mee in de maatschappij door middel van betaald werk, vrijwilligerswerk of een andere vorm van dagbesteding.

Het beleidsplan beschrijft aan de hand van vier uitgangspunten op welke manier wij het nieuwe inburgeringsstelsel vormgeven in de gemeente Lansingerland:

1. Integrale aanpak: We kiezen voor een integrale aanpak. In deze integrale aanpak combineren we onze voorzieningen gericht op inburgering met de overige voorzieningen binnen het sociaal domein. Het gaat hierbij zowel om onze participatie- en re-integratievoorzieningen als om voorzieningen vanuit de Wmo, Schuldhulpverlening en Jeugdwet.
2. Direct aan de slag: Voor iedere inburgeringsplichtige statushouder streven we naar een zo snel mogelijke start met inburgering én participatie. Op deze manier stoppen of voorkomen we 'de wachtstand' en dragen we bij aan een actieve houding van deze mensen.

3. Duurzaam maatwerk: We hebben veel aandacht voor de startfase van de inburgering, waardoor we op basis van een goed en compleet beeld maatwerk kunnen bieden dat leidt tot een duurzaam resultaat.
4. Regionale samenwerking waar nodig: In aansluiting op ons beleid voor het sociaal domein 'Versterken van Veerkracht' organiseren we ook de uitvoering van inburgering zoveel mogelijk lokaal, tenzij een regionale organisatie meerwaarde heeft. Voor het aanbod van diverse inburgeringsonderdelen geldt dat regionale samenwerking van toegevoegde waarde is.

Met deze uitgangspunten sluiten we aan op het beleidsplan voor het Sociaal Domein 2018-2022, 'Versterken van Veerkracht' (T16.13619, 23 februari 2017) en het uitvoeringsplan voor participatie en re-integratie 'Werken Werkt' (T19.03828, 6 juni 2019).

1. Aanleiding/ context met tijdlijn

Op 1 juli 2021 hebben wij de wettelijke taak om inburgeraars een passend inburgeringsaanbod te bieden. Een groot deel van dit aanbod moet worden ingekocht. Om te borgen dat de aanbieders gereed zijn op 1 juli en de voorbereidingen op implementatie zijn afgerond, moet eind december/ begin januari worden gestart met (voorbereidingen op) de inkoopprocedures. Voordat wij kunnen starten met inkopen, dient het beleidsplan te zijn vastgesteld door de gemeenteraad.

2. Maatschappelijk effect

Inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee aan de Nederlandse maatschappij, waardoor zij financieel onafhankelijk zijn, voor zichzelf kunnen zorgen en kunnen investeren in hun eigen netwerken en in de samenleving.

3. Argumenten

1.1 *Op deze manier voldoen we aan een nieuwe wettelijke taak*

Met het beleidsplan inburgering geven wij invulling aan nieuwe wettelijke verplichtingen die het ministerie ons oplegt per 1 juli 2021. Aan de hand van dit beleidsplan kunnen we ons hier goed op voorbereiden en de benodigde trajecten inkopen.

1.2 *Het draagt bij aan zelfredzame inwoners*

De uitgangspunten van het beleidsplan zijn erop gericht dat inburgeringsplichtige inwoners volwaardig en zelfstandig meedoen aan de Nederlandse maatschappij. Met onze inzet op inburgering zorgen we ervoor dat inburgeringsplichtige inwoners zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren en aan het werk gaan.

1.3 *Een zorgvuldige aanpak leidt tot minder uitgaven voor het sociaal domein*

Met de zorgvuldige aanpak volgens het beleidsplan inburgering beogen we een daling van het aantal uitkeringen onder statushouders. Dit is belangrijk omdat we zien dat het percentage uitkeringsgerechtigde statushouders de afgelopen jaren steeg tot 1/3 van ons uitkeringsbestand. Daarnaast hebben we met het beleidsplan extra aandacht voor de thema's budgetbeheer, gezondheid en welzijn. Hiermee dragen we bij aan het voorkomen van escalatie van problemen rondom deze thema's. Tegelijkertijd voorkomen we daarmee ook de bijbehorende kosten op het gebied van schuldhulpverlening, maatschappelijk werk en Wmo-voorzieningen.

1.4 *Het vergroot de kans op goede arbeidskrachten voor het lokale bedrijven*

Met het beleidsplan zorgen we voor actieve begeleiding van statushouders om zo snel mogelijk aan het werk te gaan. Op deze manier zorgen we ervoor dat ons regionale bedrijfsleven meer potentiële arbeidskrachten tot haar beschikking heeft.

1.5 *Een integrale aanpak kan leiden tot efficiëntere samenwerking binnen het sociaal domein*

De aanpak die met het beleidsplan wordt geïntroduceerd is vernieuwend. We gaan integraal samenwerken binnen het sociaal domein voor de groep statushouders. Op deze manier pakken we uitdagingen die we nu verspreid aanpakken, integraal en naar verwachting efficiënter aan. De aanpak kan wanneer deze succesvol blijkt ook worden uitgebreid naar andere groepen bijstandsgerechtigden.

4. Kanttekeningen

1.1 *De financiën voor de nieuwe taken zijn deels nog onbekend*

Want het is op dit moment nog niet bekend hoeveel budget het ministerie van SZW in totaal beschikbaar stelt aan de gemeente Lansingerland. Wij weten wel hoeveel er landelijk maximaal beschikbaar is en de hebben inzage in de berekeningen die daaraan ten grondslag liggen. Met beide is het mogelijk een nauwkeurige schatting te maken van het bedrag dat wij krijgen.

1.2 *Een actieve houding vanaf dag 1, kan voor sommige statushouders te vroeg zijn*

Want sommige statushouders hebben mogelijk meer tijd nodig om te acclimatiseren en problemen waarmee zij te maken hebben te adresseren. Wij hebben hiermee rekening gehouden door veel ruimte te geven voor maatwerk. Zeker in de beginfase. Ook kan een

actieve houding juist helpen om problemen te stabiliseren en is daarmee onderdeel van een oplossing, in plaats van een obstakel.

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

- Voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering is in 2021 in totaal € 391.900,29 nodig, in 2022 gaat het om € 683.885,43 en in 2023 € 725.563,13.
- Deze kosten zijn volledig gedekt.
- Alle verplichte onderdelen zijn gedekt vanuit de te ontvangen inkomsten van het Rijk voor deze nieuwe taak. Voor de organisatiekosten stelt het Rijk middelen beschikbaar via een integratie-uitkering in het gemeentefonds. Voor de volume-afhankelijke inburgeringsvoorzieningen, waaronder de inkoop van de leerroutes en maatschappelijke begeleiding, stelt het rijk verderop in het jaar via een specifieke uitkering middelen beschikbaar (SPUK).
- De resterende kosten (die voortvloeien uit een intensievere begeleiding in de beginfase en meer aandacht voor maatschappelijke begeleiding) dekken we met een bijdrage van € 100.000 uit het budget WMO-begeleiding. In 2021 aangevuld met € 50.000 vanuit het budget voor het accent '*Intensivering participatie en re-integratie asielgerechtigden*'.

6. Juridische aspecten

- Nadat gunning voor de inkooptrajecten heeft plaatsvonden, gaat er een bezwaar-termijn van 20 kalenderdagen in. Hierna kunnen de contracten worden getekend.

7. Duurzaamheid

- Met ons inburgeringsbeleid zetten we in op een duurzame inzet van onze gemeentelijke voorzieningen. Het beleid is namelijk gericht op zelfredzaamheid, waardoor het zowel bijdraagt aan het welzijn van inburgeringsplichtige inwoners als aan een lagere aanspraak op onze voorzieningen in het sociaal domein.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

- Er is een interne klankbordgroep gevormd met medewerkers vanuit de uitvoering om ideeën op te halen en te borgen dat het beleid ook goed uitvoerbaar is.
- Er is een presentatie gegeven aan alle beleidsclusters binnen domein Samenleving. Zij zijn gevraagd aandachtspunten mee te geven.
- Met alle gemeenten binnen de arbeidsmarktregio en met de gemeente Rotterdam is meerdere malen overlegd.
- Met een input bijeenkomst hebben we alle betrokken partners¹ uit de gemeente gevraagd om mee te denken en input te leveren. Ook enkele ervaringsdeskundigen waren hier aanwezig.
- Er heeft een marktconsultatie plaatsgevonden waar de belangrijkste potentiële aanbieders input hebben kunnen geven en de belangrijkste vragen zijn besproken.

¹ Bibliotheek Oostland, Middin, De Jonge Krijger, Het Werkbedrijf, VluchtelingenWerk, Humanitas, Taalpartners en NovumNL

- De Adviesraad Sociaal Domein is geraadpleegd. Zij hebben een formeel advies ingediend over het beleidsplan.

9. Verdere procedure

- Als de Raad het beleidsplan vaststelt, zetten wij de volgende fases in gang.
- In januari wordt gestart met de inkoopprocedures. Dit duurt normaalgesproken enkele maanden.
- Medio april zal gunning plaatsvinden, waarna in mei de contracten worden getekend.
- Tegelijkertijd start eind 2020 het implementatietraject zodat onze uitvoering en applicatiebeheer zich kunnen voorbereiden op de aankomende wijzingen.

Bijlagen

1. Het Beleidsplan Wet inburgering (T20.01488)

Datum Raad 26 november 2020

Registratienummer BR2000091

Onderwerp **Beleidsplan Wet inburgering**

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

- 1.1 Op deze manier voldoen we aan een nieuwe wettelijke taak.
- 1.2 Het draagt bij aan zelfredzame inwoners.
- 1.3 Een zorgvuldige aanpak leidt tot minder uitgaven voor het sociaal domein.
- 1.4 Het vergroot de kans op goede arbeidskrachten voor het lokale bedrijven.
- 1.5 Een integrale aanpak kan leiden tot efficiëntere samenwerking binnen het sociaal domein.

Rekening te houden met

- de Wet inburgering.

Besluit(en)

Het Beleidsplan Wet inburgering T20.01488 vast te stellen.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 26 november 2020,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Beleidsplan Wet inburgering

Afdeling: Maatschappelijke Opgaven
Datum: 26 november 2020
Corsanummer: T20.01488

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Wijzigingen inburgeringsstelsel.....	3
1.3	Doelstellingen.....	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Inburgeringsopgave Lansingerland.....	6
2.1	Aantal inburgeringsplichtigen per doelgroepcategorie	6
2.2	Aantal deelnemers per programmaonderdeel	6
2.3	Stakeholders	7
3	Uitgangspunten Lansingerlandse aanpak inburgering	8
3.1	Uitgangspunt 1: Integrale aanpak	8
3.2	Uitgangspunt 2: Direct aan de slag.....	9
3.3	Uitgangspunt 3: Duurzaam maatwerk	9
3.4	Uitgangspunt 4: Regionale samenwerking waar nodig.....	9
4	Tijdspad en implementatie	11
4.1	Tijdspad	11
4.2	Monitoring, evaluatie en bijstellen	11
5	Financiën	12
5.1	Begroting uitgaven	12
5.2	Inkomsten en dekking	12
5.3	Risico's	12
5.3.1	Het budget voor inburgering is nog niet exact bekend.....	12
5.3.2	Het Rijk kan een prestatieverplichting opleggen	13
5.3.3	We zijn afhankelijk van externe stakeholders.....	13
5.3.4	De inburgeringstrajecten bestaan voor het grootste deel uit nieuwe producten	13
	Bijlage 1 - Definities	14
	Bijlage 2 - Implementatie en uitvoering	16

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Het inwerking treden van de Wet inburgering betekent zowel voor de inburgeraars als de gemeente een verandering. Gemeenten krijgen een belangrijke rol in het nieuwe stelsel: per 1 juli 2021 zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van onze inwoners met een inburgeringsplicht. Hiermee krijgen wij een nieuwe maatschappelijke opgave binnen het sociaal domein.

In dit beleidsplan beschrijven we de Lansingerlandse uitgangspunten voor de invulling van deze nieuwe taak. Voorafgaand aan de formulering van deze uitgangspunten hebben we diverse informatiebronnen geraadpleegd, onder andere tijdens een werksessie met alle interne en externe betrokken partijen bij inburgering in Lansingerland¹. Daarnaast is er een interne klankbordgroep gevormd met medewerkers vanuit de uitvoering om te borgen dat het beleid ook goed uitvoerbaar is.

Dit beleidsplan is een addendum bij 'Versterken van Veerkracht', het beleidsplan Sociaal domein 2018-2022 (T16.13619). Versterken van Veerkracht biedt de visie en de kaders waarbinnen we werken om de doelen in het sociaal domein te bereiken: een sterke samenleving, evenwichtige gezonde jongeren, zelfredzame betrokken volwassenen en vitale zelfredzame ouderen. Dit addendum beschrijft het beleid voor inburgering in Lansingerland.

1.2 Wijzigingen inburgeringsstelsel

Met de nieuwe Wet inburgering wijzigt het inburgeringsstelsel. Voor mensen die inburgeringsplichtig zijn, is dit een positieve verandering. Het oude stelsel bevat voor veel mensen namelijk belemmeringen voor een goede inburgering. De leningen die inburgeringsplichtigen in dit stelsel afsluiten voor een inburgeringscursus leiden vaak tot schulden. Omdat de regie in het oude stelsel bij de inburgeringsplichtigen zelf ligt, heeft de gemeente hier weinig invloed op.

In het nieuwe stelsel krijgt de gemeente de regie over de inburgering. Hierdoor gaat de gemeente de inburgeringscursussen inkopen. Inburgeringsplichtige statushouders hoeven dit niet langer zelf te doen, waardoor zij hier ook geen lening meer voor hoeven af te sluiten die tot schulden kan leiden². Het nieuwe inburgeringsstelsel kent drie leerroutes om de Nederlandse taal te leren: de Onderwijsroute voor jonge inburgeringsplichtigen en gericht op het behalen van een schooldiploma, de Z-route voor mensen die onvoldoende leerbaar zijn en de B1-route voor alle overige inburgeraars.

De inburgeringsplicht in het nieuwe wetsvoorstel bestaat naast een leerroute uit nog twee onderdelen: een Participatieverklaringstraject (PVT) en een Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Het PVT is een traject van ten minste 12 uur over de kernwaarden van de Nederlandse samenleving³. De MAP is een leermodule gericht op het in beeld brengen en versterken van de competenties van statushouders en de kansen op de lokale arbeidsmarkt.

Ten slotte is in de nieuwe Wet inburgering opgenomen dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke begeleiding en financiële ontzorging van inburgeringsplichtige statushouders. De maatschappelijke begeleiding betreft begeleiding en ondersteuning bij praktische zaken en bij de kennismaking met de Nederlandse samenleving en specifieke lokale omgeving. Financiële ontzorging

---

¹ De externe partijen die zijn betrokken: Bibliotheek Oostland, Humanitas, VluchtelingenWerk, Stichting Novum, Taalpartners, het Werk bedrijf, Middin, De Jonge Krijger en een ervaringsdeskundige.

² Gezinsmigranten blijven ook in het nieuwe stelsel hun eigen inburgeringstraject bekostigen, eventueel met een lening bij DUO.

³ Het traject sluit af met het afleggen van de participatieverklaring: "Ik verklaar dat ik kennis heb genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving en dat ik deze respecteer. Ik verklaar dat ik actief een bijdrage wil leveren aan de Nederlandse samenleving en reken erop dat ik daarvoor ook de ruimte krijg van mijn medeburgers."

houdt in dat de gemeente de eerste zes maanden na binnenkomst in de gemeente een aantal vaste lasten voor statushouders betaalt (huur, energiekosten en verplichte verzekeringen). Het bedrag voor deze lasten verrekenen we met de bijstandsuitkering. Op deze manier ontzorgen we statushouders en voorkomen we dat er schulden ontstaan in de beginperiode van hun verblijf in onze gemeente. Daarbij hoort ook de verantwoordelijkheid voor begeleiding van statushouders om financieel zelfredzaam te worden.

Met de regie op de inburgering ontstaat voor de gemeente ook de kans om de inburgeringsverplichting te combineren met de verplichtingen vanuit de Participatiewet die voor de meeste inburgeringsplichtigen gelden. Door inburgering- en participatie-voorzieningen te combineren, zetten we onze gemeentelijke hulp en ondersteuning effectiever in. Daarnaast combineren we ook de monitoring van de ontwikkelingen en vorderingen op het gebied van inburgering en participatie. We hebben hiertoe periodiek contact met zowel de inburgeringsplichtigen als de aanbieders van hun inburgeringstrajecten en participatie-voorzieningen. Wanneer nodig stellen we het persoonlijke Plan Inburgering en Participatie (PIP) bij.

Wet inburgering 2013	Wet inburgering 2021
Volledige eigen verantwoordelijkheid inburgeringsplichtigen	Regie en aanbodplicht voor gemeenten, naast eigen verantwoordelijkheid inburgeringsplichtigen
Commerciële markt voor inburgeringstrajecten, te financieren met een lening bij DUO voor alle inburgeringsplichtigen	Inkoop en financiering van inburgeringstrajecten voor statushouders door gemeenten
Geen verbinding met de verplichtingen vanuit de Participatiewet	Verbinding met Participatiewet, waardoor combinatie van de inburgerings- en Participatiewet-verplichtingen mogelijk is
Geen verplichte financiële ontzorging en training financiële zelfredzaamheid	Verplichte financiële ontzorging en training financiële zelfredzaamheid voor bijstandsgerechtigde statushouders gedurende ten minste de eerste zes maanden van hun verblijf in de gemeente
Verwacht resultaat inburgeringstraject: Taalniveau A1 (of ontheffing)	Verwacht resultaat inburgeringstraject: Taalniveau B1, tenzij iemand onvoldoende leerbaar is
Geen onderscheid in leerroutes	Drie verschillende leerroutes: keuze voor leerroute komt in PIP naar aanleiding van een brede intake gericht op alle leefgebieden

1.3 Doelstellingen

De doelen van de nieuwe Wet inburgering zoals geformuleerd door het ministerie⁴ staan in het verlengde van de doelen in ons beleidsplan voor het Sociaal Domein ‘Versterken van Veerkracht’ en sluiten aan op het uitvoeringsplan voor participatie en re-integratie ‘Werken Werkt’ (T19.03828, 6 juni 2019). Wij hebben deze samengevoegd tot een Lansingerlandse hoofddoelstelling voor ons inburgeringsstelsel, die uiteenvalt in twee subdoelen.

Het hoofddoel is:

Inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee aan de Nederlandse maatschappij: Elke nieuwe inburgeraar doet binnen 2 jaar naar hoogst mogelijke draagkracht mee in de maatschappij door middel van betaald werk, vrijwilligerswerk of een andere vorm van dagbesteding.

⁴ Memorie van toelichting bij de internetconsultatie Wet inburgering

Daaronder staan de volgende twee subdoelen:

- Inburgeraars zijn zelfredzaam: Inburgeraars worden tijdens hun inburgeringstraject zelfredzame, betrokken volwassenen. Zij zijn financieel onafhankelijk, kunnen voor zichzelf zorgen, investeren in hun eigen netwerken en in de samenleving.
- Inburgeraars spreken de taal en hebben kennis van de maatschappij: Inburgeringsplichtigen bereiken met hun inburgeringstraject het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst niveau B1) en kennis van de Nederlandse maatschappij⁵.

In dit beleidsaddendum beschrijven we op welke manier we met onze nieuwe inburgeringstaak uitvoering geven aan de hierboven gestelde doelen. We sluiten hierbij aan op de beleidskeuzes in ons beleidsplan 'Versterken van Veerkracht'. Dit zijn zes kaders waarmee wij binnen het sociaal domein rekening houden om aan te sluiten bij de leefwereld van onze inwoners:

- Een inclusieve samenleving
- Een integrale benadering met de focus op de uitvoering
- Het optimaal benutten van de eigen kracht
- Ondersteuning op maat
- Lokaal tenzij regionaal een meerwaarde heeft
- Ondersteuning is voor alle inwoners toegankelijk

1.4 Leeswijzer

Na een korte inleiding en beschrijving van de doelstellingen van het inburgeringsbeleid, volgt in het volgende hoofdstuk van dit addendum een beschrijving van de inburgeringsopgave in Lansingerland. We beschrijven de verschillende doelgroepen en programmaonderdelen van de inburgering. Daarnaast lichten we in dit hoofdstuk de organisaties toe die van belang zijn bij de uitvoering van onze inburgeringstaak (stakeholdersanalyse). Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 3 onze uitgangspunten voor inburgering. Bij elk uitgangspunt horen implementatiethema's. Deze implementatiethema's werken we in hoofdstuk 4 uit in een implementatieplan. We sluiten het addendum af met hoofdstuk 5 waarin we de financiën beschrijven.

---

⁵ De termijnen hiervoor zal het ministerie eind 2020 vaststellen middels een algemene maatregel van bestuur

2 Inburgeringsopgave Lansingerland

2.1 Aantal inburgeringsplichtigen per doelgroepcategorie

De Wet inburgering heeft betrekking op inwoners die een verblijfsvergunning hebben gekregen waarmee zij in Nederland mogen wonen. Het gaat heel specifiek om personen met een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk doel. Deze doelgroep is ongewijzigd ten opzichte van de vorige wet. De doelgroep is onder te verdelen in twee categorieën:

- Statushouders: personen met een asiel-verblijfsvergunning voor bepaalde tijd⁶ en hun familie- en gezinsleden.
- Gezinsmigranten (en overige migranten): personen met een reguliere verblijfsvergunning voor bepaalde tijd⁷. Bijvoorbeeld migranten die naar Lansingerland komen omdat zij een Nederlandse partner hebben.

Vanaf 2021 verwachten we in Lansingerland per categorie de in onderstaande tabel genoemde aantallen inburgeringsplichtigen. Deze cijfers zijn ingeschat op basis van landelijke prognoses van de Rijksoverheid en de taakstellingen⁸ voor Lansingerland in het verleden.

	2021	2022	2023
Statushouders (18+)	28	28	28
Gezinsmigranten (en overige migranten)	16	16	16
Totaal inburgeringsplichtigen	44	44	44

2.2 Aantal deelnemers per programmaonderdeel

Het inburgeringsprogramma bestaat uit verschillende onderdelen. In de tabel hieronder zijn alle programmaonderdelen volgens de nieuwe Wet inburgering opgenomen. Per onderdeel vermeldt de tabel het verwachte aantal deelnemers op jaarbasis in Lansingerland. Voor 2021 zal het aantal deelnemers van de programmaonderdelen lager zijn, omdat de programma's pas vanaf 1 juli worden aangeboden. De genoemde cijfers zijn ingeschat op basis van prognoses van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Divosa en op basis van onze eigen kennis van de Lansingerlandse inburgeraarspopulatie (relatief veel gezinnen).

Programmaonderdelen	Deelnemers - statushouders	Deelnemers - gezinsmigranten en overige migranten
B1-leerroute (taal)	14	16 ⁹
Z-leerroute (taal)	10	
Onderwijsroute (taal)	4	
Maatschappelijke begeleiding	28 (+ kinderen)	
Ontzorging	28	
Begeleiding bij inburgering ¹⁰	28	16
Module Arbeidsmarkt en Participatie ¹¹	24	16
Participatieverklaringstraject	28	16

⁶ Volgens artikel 28 van de Vreemdelingenwet 2000

⁷ Volgens artikel 14 van de Vreemdelingenwet 2000

ⁱⁱ Besluiten van de Rijksoverheid over de aantallen statushouders die gemeenten moeten huisvesten

⁹ Het aanbod van de leerroute voor gezinsmigranten valt niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Gezinsmigranten kiezen zelf een inburgeringstraject en financieren dit zelf, eventueel met een lening bij DUO.

¹⁰ Brede intake, PIP, advies, voortgangsgesprekken

¹¹ Exclusief deelnemers Onderwijsroute

De genoemde aantallen aan deelnemers starten verspreid over het jaar, afhankelijk van het moment waarop iemand naar onze gemeente verhuist. Dit betekent dat er in de meeste maanden slechts enkele deelnemers per programmaonderdeel zijn. Om een groep of klas te vormen, is regionale samenwerking daarom essentieel.

2.3 Stakeholders

Bij de uitvoering van onze nieuwe inburgeringstaak zijn ook diverse andere partijen betrokken. We kunnen deze taak namelijk niet alleen uitvoeren en zijn voor het succes van de inburgeringsopgave afhankelijk van andere partijen. Zo kopen we verschillende inburgeringsvoorzieningen in bij maatschappelijke organisaties en/of commerciële aanbieders. Daarnaast werken we samen met gemeenten in de regio en het lokale bedrijfsleven. Met alle nieuwe samenwerkingen sluiten we zoveel mogelijk aan op de bestaande samenwerkingsafspraken in het sociaal domein.

Onderstaande matrix¹² geeft weer welke externe partijen er betrokken zijn bij de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. De matrix geeft weer in welke mate deze partijen invloed hebben op de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering en in welke mate zij belang hebben bij de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. Voor de partijen met veel invloed en veel belangen geldt dat ons stakeholdersmanagement van groot belang is. We noemen deze partijen de 'sleutelfiguren'. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in de partijen die weinig belangen en veel invloed hebben. Dit zijn de 'beïnvloeders'. Voor de partijen met weinig invloed en veel belangen, 'de geïnteresseerden', geldt dat het van belang is om hen goed te informeren. Aan de partijen met weinig invloed en weinig belangen, 'de toeschouwers', besteden we de minste aandacht in ons stakeholdersmanagement. We monitoren de ontwikkelingen bij deze partijen en sluiten daarop aan wanneer nodig.

	Weinig belangen	Veel belangen
Beperkte invloed	<u>Toeschouwers</u> ➤ COA ➤ IND ➤ DUO	<u>Geïnteresseerden</u> ➤ Inburgeringsplichtigen in Lansingerland ➤ Reguliere onderwijsinstellingen ➤ Internationale schakelklassen ➤ 3B wonen
Veel invloed	<u>Beïnvloeders</u> ➤ Maatschappelijke partners zoals Kwadraad, CJG, Stichting Welzijn Lansingerland, Stichting MEE ➤ Aanbieders kinderopvang ➤ Ministerie van SZW ➤ VNG ➤ Divosa ➤ Media-partijen	<u>Sleutelfiguren</u> ➤ Werkgeversservicepunt ZHC ➤ Werkgevers/Lokaal bedrijfsleven ➤ Regio-gemeenten met wie wij samenwerken: Zoetermeer, Pijnacker-Nootdorp, Rotterdam ➤ Aanbieders taaltrajecten ➤ Aanbieders maatschappelijke begeleiding: Vluchtelingenwerk, Humanitas ➤ Aanbieders overige inburgeringsonderdelen (PVT, MAP) ➤ Aanbieders re-integratietrajecten ➤ Aanbieders Wmo-dagbesteding ➤ Bibliotheek

¹² Matrix van Mendelow (1991)

3 *Uitgangspunten Lansingerlandse aanpak inburgering*

Met de uitgangspunten van ons inburgeringsbeleid beogen we kwalitatieve inburgeringsvoorzieningen, waarmee we optimaal bijdragen aan onze doelstelling gericht op financieel zelfredzame volwassenen. Daarnaast geven de uitgangspunten handvatten om te komen tot een effectieve combinatie van inburgering en overige voorzieningen binnen het sociaal domein.

Uitgangspunten

1. Integrale aanpak: We kiezen voor een integrale aanpak. In deze integrale aanpak combineren we onze voorzieningen gericht op inburgering met de overige voorzieningen binnen het sociaal domein. Het gaat hierbij zowel om onze participatie- en re-integratievoorzieningen als om voorzieningen vanuit de Wmo, Schuldhulpverlening en Jeugdwet.
2. Direct aan de slag: Voor iedere inburgeringsplichtige statushouder streven we naar een zo snel mogelijke start met inburgering én participatie. Op deze manier stoppen of voorkomen we ‘de wachtstand’ en dragen we bij aan een actieve houding van deze mensen.
3. Duurzaam maatwerk: We hebben veel aandacht voor de startfase van de inburgering, waardoor we op basis van een goed en compleet beeld maatwerk kunnen bieden dat leidt tot een duurzaam resultaat.
4. Regionale samenwerking waar nodig: In aansluiting op ons beleid voor het sociaal domein ‘Versterken van Veerkracht’ organiseren we ook de uitvoering van inburgering zoveel mogelijk lokaal, tenzij een regionale organisatie meerwaarde heeft. Voor het aanbod van diverse inburgeringsonderdelen geldt dat regionale samenwerking van toegevoegde waarde is.

We sluiten met deze uitgangspunten aan op ons beleid voor het sociaal domein ‘Versterken van Veerkracht’ en de handreiking van Divosa over de nieuwe Wet inburgering.

3.1 Uitgangspunt 1: Integrale aanpak

Inburgering staat niet op zichzelf. We kunnen inburgeringsplichtigen alleen snel en volwaardig laten meedoen aan onze samenleving als we de inburgeringsvoorzieningen verbinden met de voorzieningen van het sociaal domein. Met de regierol die gemeenten in het nieuwe inburgeringsstelsel krijgen, kunnen we deze gewenste verbindingen in de uitvoeringspraktijk leggen. Inburgering wordt hiermee onderdeel van onze integrale aanpak in het sociaal domein.

De eerste stap hiertoe is dat we in het intakegesprek (brede intake) komen tot de best passende leerroute en ook aandacht hebben voor hulpvragen die aansluiten op voorzieningen vanuit de Wmo en de Jeugdwet. In het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie combineren we vervolgens de afspraken over de te volgen taalleerroute met afspraken over participeren. Dit vereist een duaal karakter van inburgeringstrajecten. Door de combinatie van deze afspraken krijgt leren ook een meer praktische kant. Hierdoor leren inburgeringsplichtigen de Nederlandse taal sneller en beter en hebben zij meer maatschappelijke contacten. Het leren van de Nederlandse taal en het participeren versterken elkaar, waardoor de toeleiding naar arbeid sneller en effectiever verloopt.

Ook de verbinding met zorg en welzijn is van belang. Meedoen en participeren in de Nederlandse maatschappij vereist dat iemand hier de ruimte voor heeft. Voor een goede inburgering is het cruciaal dat we (de escalatie van) problemen rondom welzijn en gezondheid zoveel mogelijk in kaart brengen en adresseren. Uit onze eigen ervaring blijkt dat meer dan de helft van de statushouder huishoudens te maken heeft met dergelijke problemen. Het is daarom van groot belang om vanaf de start van de inburgering extra aandacht te hebben voor welzijn en gezondheid. Daarnaast besteden we aandacht aan het signaleren van deze problemen, zodat we snel de benodigde hulp en ondersteuning kunnen bieden.

Stakeholders die we bij de totstandkoming van deze integrale aanpak betrekken zijn onder andere onze huidige gecontracteerde aanbieders van taaltrajecten, maatschappelijke begeleiding, re-

integratietrajecten en Wmo-dagbesteding, lokale kinderopvangorganisaties, Kwadraad maatschappelijk werk, Stichting Welzijn Lansingerland, het Centrum voor Jeugd en Gezin, Stichting MEE en Bibliotheek Oostland.

3.2 Uitgangspunt 2: Direct aan de slag

We starten zo snel mogelijk met de inburgering. Dit kan betekenen dat we het brede intakegesprek al voeren wanneer de inburgeringsplichtige nog in het asielzoekerscentrum verblijft. Op deze manier kan iemand zo snel mogelijk starten met inburgering en participatie. Hierdoor stoppen of voorkomen we ‘de wachtstand’ en dragen we bij aan een actieve houding van deze mensen.

Zodra een inburgeringsplichtige statushouder in de gemeente woont, kennen we direct een participatieplek (startplek) toe. Hierdoor ontstaat direct een reguliere week- en dagstructuur. Hiermee zorgen we dat inburgeringsplichtigen op een actieve manier beginnen aan hun leven in Lansingerland. Een duidelijke structuur met activiteiten zorgt voor een gezonde instelling van waaruit alle aspecten van het leven kunnen worden geadresseerd. Daarnaast draagt een actieve houding eraan bij om te kunnen doorgroeien naar een betaalde baan. Vanuit de initiële participatieplek, kan gekeken worden welke werkzaamheden en/of sector het beste bij iemand past. Indien betaald werk niet mogelijk is, kijken wij naar welke vorm van participatie wel mogelijk is. Vrijwilligerswerk kan ook een optie zijn.

3.3 Uitgangspunt 3: Duurzaam maatwerk

Binnen het nieuwe inburgeringsstelsel zijn er drie verschillende leerroutes. Dit zorgt ervoor dat inburgeraars een inburgeringstraject op maat kunnen volgen. In de werksessie met diverse betrokken partijen kwam naar voren dat een momentopname snel tot een onjuiste beslissing over de leerroute kan leiden. Om dit te voorkomen en er daadwerkelijk voor te zorgen dat iedere inburgeringsplichtige het best passende maatwerk krijgt, hebben we hiervoor veel aandacht in de startfase van de inburgering. Gedurende de eerste maanden van de inburgering nemen we enkele maanden de tijd om een goed en compleet beeld te krijgen van een persoon. In deze tijd staat iemand niet stil en worden al programma-onderdelen aangeboden, maar zorgen we ervoor dat we voor elke inburgeraar de best passende leerroute opnemen in het persoonlijke Plan Inburgering en Participatie.

We ondersteunen inburgeraars gedurende het eerste half jaar intensief bij hun participatie. We verwachten dat we met deze intensieve ondersteuning een investering doen in kwetsbare mensen, die zich op de langere termijn uitbetaalt omdat zij duurzaam zelfredzaam worden. Extra aandacht en investering in deze beginfase, verhoogt de kans op duurzame uitstroom uit de bijstand en minder aanspraak op aanvullende voorzieningen. Belangrijke randvoorwaarde voor een duurzaam resultaat is dat er vanuit de participatieplekken waar inburgeraars starten, ruimte is om door te groeien naar een passende baan. We gaan hiervoor met zoveel mogelijk lokale partijen samenwerken in verschillende arbeidssectoren. Op deze manier kunnen we zoveel mogelijk¹³ aansluiten op verschillende wensen en talenten. We doen hierbij in ieder geval een beroep op de ondernemers in de drie belangrijkste economische sectoren in Lansingerland: glastuinbouw, logistiek en techniek. Voor hen biedt dit een mooie kans op nieuw arbeidsmarktpotentieel.

3.4 Uitgangspunt 4: Regionale samenwerking waar nodig

In het beleidsplan ‘Versterken van Veerkracht’ is een van de beleidskeuzes dat we het aanbod aan sociale voorzieningen zoveel mogelijk lokaal organiseren, tenzij een regionale organisatie meerwaarde heeft. Omdat we te maken hebben met relatief kleine aantallen inburgeringsplichtigen is het voor het aanbod van bepaalde inburgeringsvoorzieningen van toegevoegde waarde om samen te werken met buurgemeenten.

---

¹³ Hierbij blijft ook het tweede uitgangspunt ‘Direct aan de slag’ gelden. Indien er niet (direct) een baan beschikbaar is die aansluit op de wensen en talenten van een inburgeraar, gaat iemand (eerst) aan de slag bij een baan die minder goed aansluit. Indien nodig zetten we de handhavingsmogelijkheden die de Participatiewet biedt hiervoor in.

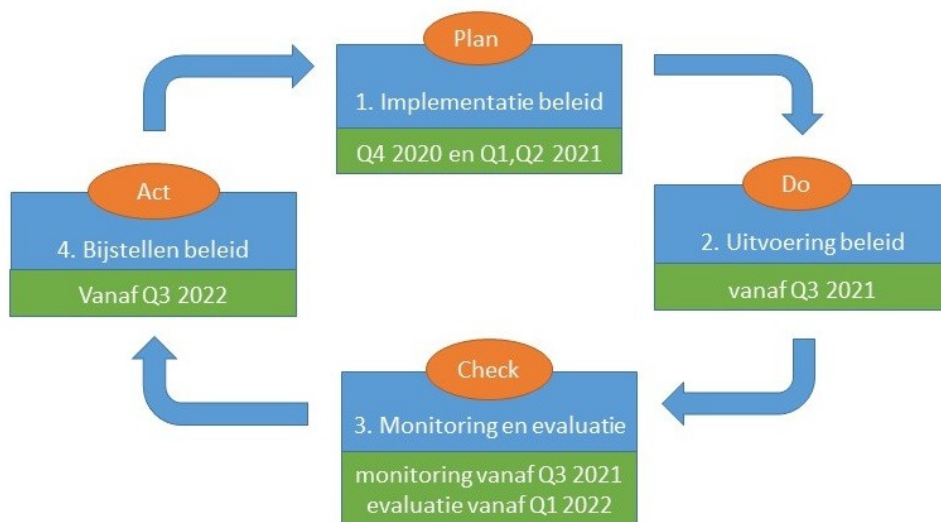
Voor het aanbod van in ieder geval twee leerroutes zoeken we de samenwerking op in de regio. Met de Onderwijs-leerroute haken wij aan bij het inkooptraject van Rotterdam. Reden hiervoor is dat de voornaamste MBO-, HBO- en WO-onderwijsinstellingen waar onze inwoners gebruik van maken in Rotterdam liggen. Voor de B1-leerroute zoeken wij de samenwerking op met gemeenten binnen de arbeidsmarkt(sub)regio: gemeenten Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer. Het voordeel van deze samenwerking is dat wij met deze gemeenten ook samenwerken binnen het Werkgeversservicepunt. Hierdoor kunnen we goed de aansluiting zoeken op het lokale bedrijfsleven.

4 Tijdspad en implementatie

4.1 Tijdspad

De figuur hieronder geeft het tijdspad van de verschillende fases weer die we doorlopen om uitvoering te geven aan onze nieuwe inburgeringstaak:

1. Implementatie
2. Uitvoering
3. Monitoring en evaluatie
4. Bijstellen beleid¹⁴

4.2 Monitoring, evaluatie en bijstellen

Gelijktijdig met de start van de uitvoering van het nieuwe beleid op 1 juli 2021, starten we ook met de monitoring van de uitvoering. Dit is voor onze eigen sturingsinformatie, maar tevens een verplichting van het Rijk. Het betreft namelijk een lerend en adaptief stelsel en het Rijk wil kunnen bijsturen waar nodig. Hiervoor heeft zij monitoringsinformatie vanuit de gemeenten nodig.

De indicatoren die als basis fungeren voor de monitoring worden begin 2021 door het Rijk bekend gemaakt. Deze zullen in samenspraak met de VNG en gemeenten worden vastgesteld. Deze indicatoren hebben in ieder geval betrekking op de deelname en afronding van de onderdelen van de inburgeringsplicht, de gevolgde leerroutes, het behaalde taalniveau en arbeidsparticipatie. Hierbij worden de subdoelen van het inburgeringsstelsel, een tijdige start, de snelheid van het traject, maatwerk, dualiteit en kwaliteit betrokken.

Voor de monitoring gelden de uitgangspunten dat gemeenten niet onnodig administratief belast zullen worden en er zoveel mogelijk aansluiting gezocht wordt bij gegevens die gemeenten al verzamelen vanuit hun eigen sturingsbehoefte.

In q1 en q2 van 2022 evalueren wijzelf het nieuwe beleid. Indien nodig stellen we het beleid bij per q3 van 2022. Vanaf de Jaarrapportage Sociaal Domein 2021 informeren we de raad over het aantal inburgeraars per leerroute en de tot dan toe behaalde inburgeringsresultaten.

¹⁴ We stellen het beleid opnieuw (eventueel met aanpassingen n.a.v. de evaluatie) vast in 2022. Hiermee sluiten we aan bij de beleidscyclus van het beleidsplan 'Versterken van Veerkracht' die loopt tot 2022.

5 Financiën

5.1 Begroting uitgaven

In onderstaande tabel is een begroting opgenomen van de kosten. Deze begroting is gemaakt aan de hand van een onderzoeksrapport van onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF)¹⁵, een analyserapport van het Centraal Planbureau¹⁶ en mailwisselingen met SZW over het budget wat zij landelijk beschikbaar (verwachten te) stellen. De tabel geeft de benodigde budgetten voor inburgering weer voor de periode 2021-2024. De budgetten voor de jaren 2021-2024 zijn onder voorbehoud dat de gemeenteraad deze budgetten vaststelt in de jaarlijkse begroting. Het bedrag voor 2021 is lager doordat de meeste programma's pas 1 juli 2021 gaan lopen. De maatschappelijke begeleiding start wel al op 1 januari 2021.

Meerjarige begroting (Inclusief indexering van 2% per jaar vanaf 2022)

		2021		2022		2023		2024
Organisatiekosten ¹⁷	€	62.990,15	€	153.257,03	€	156.332,17	€	159.448,61
Inkoop programma's ¹⁸	€	132.960,00	€	383.238,40	€	418.903,17	€	427.281,23
Maatschappelijke beg.	€	219.500,00 ¹⁹	€	147.390,00	€	150.337,80	€	153.344,56
Totaal	€	391.900,29	€	683.885,43	€	725.563,13	€	740.074,40

5.2 Inkomsten en dekking

Hoewel de exacte hoogte van het te ontvangen budget voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering pas volgend jaar bekend wordt, weten we naar aanleiding van berekeningen van Onderzoeksbureau AEF, het Centraal Planbureau en gesprekken met SZW op welke manier het budget wordt vastgesteld en hoeveel het totale budget bedrag maximaal is. Vanaf 2022 neemt het te ontvangen budget toe, omdat er ook budget beschikbaar wordt gesteld voor het tweede en derde jaar van inburgeringsplichtigen. De helft van de Rijksbudgetten zijn gereguleerd en mogen niet voor andere doelen worden aangewend. De andere helft wordt verstrekt zonder bestedingsvoorwaarden. Het is ons voorstel deze middelen te bestempelen voor de uitvoering van de Wet inburgering.

Voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering is in 2021 in totaal € 391.900,29 nodig. Deze kosten zijn volledig gedekt. Alle verplichte onderdelen zijn gedekt vanuit de te ontvangen inkomsten van het Rijk voor deze nieuwe taak. De resterende kosten (die voortvloeien uit extra aandacht voor maatschappelijke begeleiding) dekken we met een bijdrage van € 100.000 uit het budget WMO-begeleiding, in 2021 aangevuld met € 50.000 vanuit het budget voor het accent 'Intensivering participatie en re-integratie asielgerechtigden'.

5.3 Risico's

De uitvoering van een nieuwe taak brengt voor onze gemeente een aantal risico's mee. Hieronder benoemen we deze risico's en de wijze waarop we hiermee omgaan.

5.3.1 Het budget voor inburgering is nog niet exact bekend

Het is op dit moment nog niet precies bekend hoeveel budget het ministerie van SZW beschikbaar stelt aan de gemeente Lansingerland. Wij weten wel hoeveel er landelijk maximaal beschikbaar is en de

¹⁵ Veldonderzoek kosten nieuw inburgeringsstelsel

¹⁶ Certificering raming nieuwe Wet inburgering

¹⁷ De kosten die we maken voor de uitvoering van de nieuwe inburgeringstaken door onze consultants

¹⁸ De kosten die we maken voor de inkoop van de verlengde intake, leerroutes, Participatieverklaringstraject, Module Arbeidsmarkt en Participatie en tolken kosten

¹⁹ Inclusief overname caseload van Vluchtelingenwerk en Tandem Nieuwkomers uit 2020. Deze groep heeft nog recht op vervolg begeleiding.

hebben inzage in de berekeningen die daaraan ten grondslag liggen. Met beide is het mogelijk een nauwkeurige schatting te maken van het bedrag dat wij krijgen. Wij krijgen daadwerkelijke duidelijkheid wanneer het Besluit inburgering begin 2021 wordt gepubliceerd. Daarin staat de verdeling van de middelen voor de inburgeringsvoorzieningen in detail uitgewerkt. Vooruitlopend op deze publicatie bespreekt het ministerie van SZW met Divosa en VNG hoe gemeenten in meer detail over de precieze verdeelsystematiek kunnen worden geïnformeerd. Gedacht wordt aan een eenvoudige rekentool. Dit komt mogelijk eind 2020 beschikbaar.

5.3.2 Het Rijk kan een prestatieverplichting opleggen

De rijksoverheid is voornemens om in de toekomst het nieuwe inburgeringsbudget te verdelen op basis van zowel inputfactoren (zoals het aantal inburgeringsplichtigen per gemeente) als op grond van door gemeenten geleverde prestaties. Het Rijk kan bijvoorbeeld ‘het percentage inburgeringsplichtigen dat het inburgeringsdiploma heeft gehaald’ als prestatie-indicator benoemen. Het rijk heeft het voornemen om drie jaar na invoering van het nieuwe stelsel de financiering van het stelsel te evalueren. In deze evaluatie zal ook worden onderzocht op welke wijze prestatiebekostiging het beste kan worden vormgegeven. Hierdoor bestaat er een kans dat we tegen die tijd een deel van het budget terug moeten betalen aan het Rijk bij slechte prestaties. Met de in hoofdstuk 3 gestelde beleidsuitgangspunten verwachten we er alles aan te doen om slechte prestaties te voorkomen. Daarnaast maken we ook duidelijke prestatieafspraken met de aanbieders van inburgeringstrajecten die wij gaan inkopen.

5.3.3 We zijn afhankelijk van externe stakeholders

Het aanbieden van startplekken en de doorstroom naar passende banen zijn belangrijke onderdelen van ons inburgeringsbeleid. Hiervoor zijn we afhankelijk van externe partijen zoals het Werkgeversservicepunt en lokale ondernemers. We zijn ons bewust van deze kwetsbaarheid en richten ons op het maken van duidelijke samenwerkingsafspraken. Het doel van deze afspraken is om te komen tot een poule van startplekken waar inburgeraars voorbereid worden op doorstroom naar een voor hen passende baan.

5.3.4 De inburgeringstrajecten bestaan voor het grootste deel uit nieuwe producten

Veel in te kopen elementen van het nieuwe inburgeringsprogramma zijn nieuw, zoals bijvoorbeeld de Z-leerroute en de Module Arbeidsmarkt en Participatie. Het is de vraag in hoeverre de markt in staat is hierin te voorzien en welke reacties wij krijgen op een aanbesteding. Om te voorkomen dat we de verschillende onderdelen van het inburgeringsprogramma niet goed kunnen inkopen, zijn we hierover nu al in gesprek met diverse aanbieders (marktconsultatie). Op deze manier zorgen we ervoor dat onze aanbestedingseisen aansluiten op de mogelijkheden van de markt.

Bijlage 1 - Definities

B1-leerroute	Leertraject waarbij in een periode van maximaal 3 jaar gewerkt wordt aan het beheersen van de Nederlandse taal op taalniveau B1 ²⁰ . De B1-leerroute bestaat naast taalonderwijs ook uit de module Kennis Nederlandse Maatschappij.
Brede intake	Gesprek tussen gemeente en inburgeringsplichtige waarin we de startpositie, ontwikkelmogelijkheden en behoeften aan hulp en ondersteuning van de inburgeringsplichtige in kaart brengen. Dit gesprek vindt zo snel mogelijk plaats nadat bekend is dat iemand naar Lansingerland gaat verhuizen, vaak al in de periode dat iemand nog op het AZC verblijft.
Financiële ontzorging	Minimaal de eerste zes maanden na binnenkomst in de gemeente betaalt de gemeente een aantal vaste lasten voor inburgeraars (huur, energiekosten en verplichte verzekeringen). Het bedrag voor deze lasten verrekenen we met de bijstandsuitkering. Op deze manier ontzorgen we inburgeringsplichtige inwoners en voorkomen we dat er schulden ontstaan in de beginperiode van hun verblijf in onze gemeente.
Gezinsmigrant	Persoon met een reguliere verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, omdat zij een Nederlandse echtgenoot/partner hebben.
Inburgeringsplicht	Aan de inburgeringsplicht is voldaan als iemand het inburgeringsexamen van de voor hem geldende leerroute heeft behaald en het Participatieverklaringstraject en de Module Arbeidsmarkt en Participatie heeft afgerond. DUO stelt vast of iemand (wel of niet langer) inburgeringsplichtig is.
Inburgeringsplichtige	Persoon met een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk doel die volgens de registratie van DUO nog niet heeft voldaan aan zijn/haar inburgeringsplicht.
Leerroute	Inburgeringstraject gericht op het verhogen van het Nederlandse taalniveau en kennis van de Nederlandse maatschappij.
Maatschappelijke begeleiding	Begeleiding en ondersteuning bij praktische zaken en bij de kennismaking met de Nederlandse samenleving en specifieke lokale omgeving.
Module Arbeidsmarkt en Participatie	Leermodule gericht op het in beeld brengen van de competenties van statushouders en de kansen op de lokale arbeidsmarkt. Daarnaast omvat de module het aanleren van vaardigheden die nodig

²⁰ Volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne vreemde talen van de Raad van Europa

	zijn voor het vinden van een baan of (vrijwillige) werkervaringsplek. ²¹
Onderwijs-leerroute	Leertraject voor jonge inburgeringsplichtigen gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal taalniveau B1 ²² en instroom in het Nederlands MBO-, HBO- of WO-onderwijs.
Participatieverklaringstraject	Traject van ten minste 12 uur over de kernwaarden van de Nederlandse samenleving. Het traject sluit af met het afleggen van de participatieverklaring: "Ik verklaar dat ik kennis heb genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving en dat ik deze respecteer. Ik verklaar dat ik actief een bijdrage wil leveren aan de Nederlandse samenleving en reken erop dat ik daarvoor ook de ruimte krijg van mijn medeburgers".
Participatie-voorzieningen	Werk of andere activiteiten gericht op het meedoen in de samenleving
Plan Inburgering en Participatie (PIP)	Document waarin we, op basis van de in de brede intake verzamelde informatie, vaststellen welke leerroute en participatie-voorziening(en) passend zijn voor de betreffende inburgeringsplichtige. Daarnaast staan er in het PIP afspraken over de maatschappelijke begeleiding en financiële ontzorging.
Statushouder	Persoon met een asiel-verblijfsvergunning voor bepaalde tijd en hun familie- en gezinsleden.
Vorbereiding op de inburgering	Programma door het COA in de periode voordat de statushouder naar onze gemeente verhuist. Dit programma bevat basis-taallessen, een introductie Kennis Nederlandse Maatschappij en individuele casemanagement gesprekken.
Z-leerroute	Leertraject voor mensen voor wie de B1- of Onderwijs-leerroute niet haalbaar is (bijvoorbeeld door een lage leerbaarheid en/of analfabetisme). Het leertraject richt zich in een periode van ongeveer 2 jaar op het beheersen van het Nederlands op een zo hoog mogelijk taalniveau om de zelfredzaamheid zoveel mogelijk te vergroten. De Z-leerroute bestaat naast praktisch taalonderwijs ook uit een module Kennis Nederlandse Maatschappij (op aangepast niveau).

²¹ De minimale eisen van deze module worden bepaald met een algemene maatregel van bestuur (AMvB)

²² Volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne vreemde talen van de Raad van Europa

Bijlage 2 - Implementatie en uitvoering

Na vaststelling van dit beleidsplan ronden we de implementatie van het inburgeringsbeleid af in q2 van 2021. Op 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering inwerking en start de uitvoering van het nieuwe beleid.

In de implementatiefase treffen we alle voorbereidingen voor de uitvoering van het beleid. We werken onder andere onderstaande implementatiethema's uit. Gedurende de implementatiefase vullen we deze lijst met thema's verder aan.

Welke stappen gaan we volgen om te komen tot 1 juli 2021?

Uitgangspunt 1: Integrale aanpak	
Nr.	Implementatiethema
1.	Brede intake vormgeven en proces inrichten ten behoeve van samenwerking tussen drie uitvoeringsafdelingen (Participatie, Wmo en Jeugdwet)
2.	Ontzorgen vormgeven met team Participatie en inkopen bij aanbieder
3.	Welzijns- en gezondheidsmodule vormgeven en inkopen
4.	Maatschappelijke begeleiding inkopen en afspraken maken over periodiek casusoverleg met aanbieder en team Participatie
5.	Participatieverklaringstraject (PVT) vormgeven en inkopen bij aanbieder
6.	Communicatie naar stakeholders over brede intake, ontzorgen, welzijns- en gezondheidsmodule, maatschappelijke begeleiding en PVT

Uitgangspunt 2: Direct aan de slag	
Nr.	Implementatiethema
1.	Proces uitwerken om contact tijdens AZC-fase op te starten
2.	Initiële participatieplekken vormgeven samen met het WSP, werkgevers en de regio-gemeenten
3.	Module arbeidsmarkt en participatie (MAP) inkopen en hierop aansluitende arbeidscarrousel ontwikkelen in samenwerking met lokaal bedrijfsleven
4.	Communicatie naar stakeholders over contact tijdens AZC-fase, initiële participatieplekken en MAP

Uitgangspunt 3: Duurzaam maatwerk	
Nr.	Implementatiethema
1.	Verlengde intake fase vormgeven met team Participatie, en indien vereist de aanbieder(s)
2.	Drie leerroutes inkopen, waarvan in ieder geval twee in samenwerking met regio-gemeenten
3.	Proces uitwerken om voortgang van inburgering en benodigde handhaving uit te voeren
4.	Samenwerking ondernemers borgen gericht op passende banen na participatieplek/benutting arbeidsmarktpotentieel

5.	Communicatie naar stakeholders over verlengde intake fase, leerroutes, monitoring, handhaving en integratie op de arbeidsmarkt

Uitgangspunt 4: Regionale samenwerking waar nodig	
Nr.	Implementatiethema
1.	Samenwerkingsafspraken en afspraken over verantwoordelijkheidsverdeling maken met regio-gemeenten over gezamenlijk inkopen en contractmanagement
2.	Proces inrichten ten behoeve van samenwerking op het gebied van de B1-leerroute tussen uitvoeringsteams van drie verschillende gemeenten (Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp, Zoetermeer)
3.	Proces inrichten ten behoeve van samenwerking met uitvoeringsteam van Rotterdam en onderwijsinstellingen voor de Onderwijs-leerroute
3.	Samenwerkingsafspraken maken met WSP die aansluiten op uitvoering inburgering
4.	Communicatie richting stakeholders over regionale samenwerking